Lauttasaaren Orkesteri

1945–1995

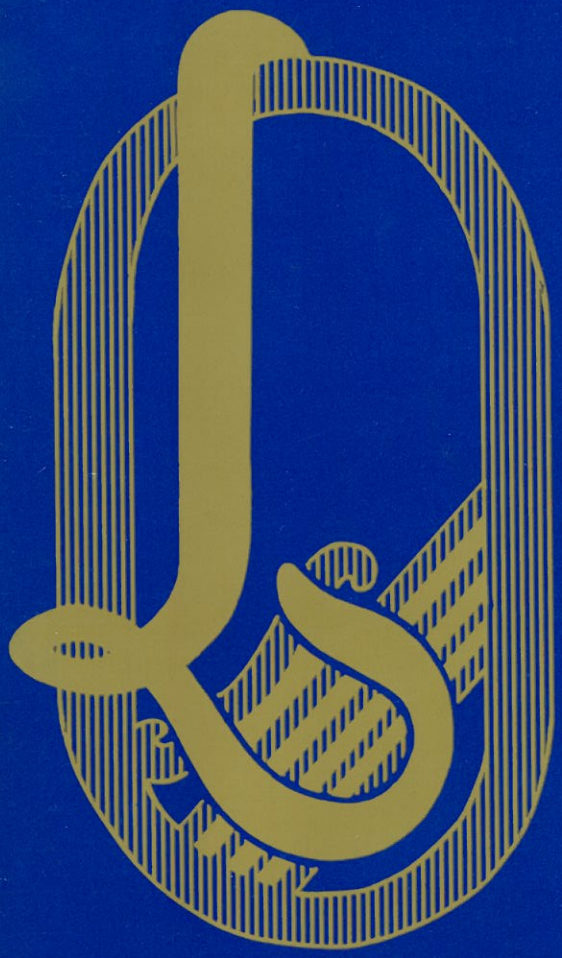

FAKTOJA JA FIKTIOITA VUOSIKYMMENILTÄ

Vuosisadan vaihteessa, "kaukana" Helsingin keskustasta, sen lounaispuolella sijaitsi Lauttasaari. Vuonna 1912, saaren haltijan, Lauttasaaren kartanon (Drumsön) tila siirtyi liikemies Julius Tallbergille, – ja v. 1917 hänen perikunnalleen. Perikunta tarjosi saarta kaupungille, mutta tarjous hylättiin. Niinpä saaresta muodostuikin huvilakaupunki. Liikenneyhteyksiä parannettiin ja hankittiin höyrylautta välittämään liikennettä. Lauttasaareen rakennettiin ensimmäinen kerrostalo vuonna 1937, mutta siihen saatiin vuokralaiset vasta seuraavana vuonna. Syynä haluttomuuteen oli Lauttasaaren maine "Pikku-Virona", eli pirtun salakuljettajien pesäpaikkana, rauhattomana ja epäilyttävänä alueena.

Lauttasaari muodostaa tänään rauhallisen saariosan kaupunkiamme, - osan Helsinkiä. Saarelaiset ovat ylpeitä merimaisemastaan, saarensa vihreästä luonnosta, puhtaasta ilmasta ja kulttuuriperinteistään.

Kun saari vuonna 1945 oli liitetty Helsinkiin, syntyi Lauttasaaren Orkesteri, jonka merkitys itse kantakaupunkiakin ajatellen on huomattava. Sen soittajisto koostuu koko suur-Helsingin alueella asuvista harrastajista, eri puolilta kaupunkia pohjoisesta etelään, lännestä itään. Orkesterin jäsenet edustavat eri ammatteja, yhteiskunnallista asemaa ja ikäryhmiä. Jäsenistä muodostuu kokonaisuus, jolle musiikki merkitsee yhteenkuuluvaisuutta. Harrastuksena soittaminen merkitsee tietyn tyydytyksen saamista, itsensä kehittämistä ja kokonaisuuksien toteuttamista. Päästäkseen orkesterissa soittavalle tasolle on jokaiselta jäseneltä vaadittu kovan perustaidon oppimista ja ryhmätyön hyväksymistä. Orkesterisoittaminen on antanut elvytyksen taidoille, joissa on ollut vuosien, vuosikymmenien harjoittelun ja soiton pohja.

Viettäessämme 50. juhlavuottamme emme halua juhlistaa taitoamme, vaan tuoda esille erään harrastuksen, jolla on oma merkityksensä kulttuurimmekin kehittäjänä.

Pauli Kurki
Orkesterin puheenjohtaja

Vuoden 1944 syksyllä sota oli päättynyt. Sodan ahdistamaan ilmapiiriin pyrkivät tervehdyttäjänä vapaat henkiset tuulahdukset. Ne virisivät Lauttasaarenkin yhdyskunnassa. Useamman mielessä kyti myös ajatus musikaalistenkin harrastusten henkiin herättämisestä. Niinpä ainakin kaksi henkilöä, liikkeenharjoittaja Väinö Kajamo ja kansakoulunopettaja Martti Lahtinen, kumpikin oma-aloitteisesti, ehdottivat varatuomari Simo Härköselle orkesterin perustamista Lauttasaareen. Härkönen, jolle nämä ajatukset esitettiin, oli jo esiintynyt Lauttasaaressa sekä tilapäisesti koottuine soitinyhtyeineen että erilaisissa säestystehtävissä. Joulu meni ja tuli vuosi 1945.

Toimiessaan Lauttasaaren aseveliyhdistyksen yhtenä selvitysmiehenä totesi Härkönen, että suojeluskunnan ja aseveljien piano seisoi yhdistyksen huoneiston nurkassa odotellen uutta omistajaa.

Simo Härkönen ja Martti Lahtinen

Siitä innostui Härkönen. Näin hyvän pianon tuli kuulua orkesterille, joka oli perustettava heti. Asia otettiin Lahtisen kanssa uudelleen pohdittavaksi, ja he valjastivat itsensä täydellä tarmolla ja teholla tämän uuden aatteen eteen. Luottamus, jonka he saivat asialleen, ei ollut vähäarvoinen. Lauttasaarelaisten yritysjohtajien Aulis Aropaltion ja Gunnar Östmanin kädenojennus tekivät sen mahdolliseksi. 30.000 markkaa rahaa ja aseveljien myötäjäisinä antama piano.

Taloudellinen tuki oli saatu. Rahat sijoitettiin kontrabassoon sekä telineiden, nuotiston, lyömäsoittimien ja trumpetin ostoon. Harjoitushuoneisto oli varattu Isokaari 10:ssä ja sen kellaritilan vuokrakin maksettiin vuoden loppuun.

Soittajiston ensimmäisiä olivat Rosemarie Härkönen (altto), Simo Härkönen (sello), Väinö Kajamo (viulu), Martti Lahtinen , myöh. Riisalo (basso). Mukaan tulivat entiset YS:n ja PO:n soittajat fil.maist. Antti Auterinen (klarinetti), yliarkkitehti Olli Saijonmaa (viulu), tekn.tr Hugo Niinivaara (altto), ins.

Orkesteri rouvineen syksyllä 1945. Oikealla Einar Englund.

Olli Sahlberg (lyömäsoittimet). Sanomalehtiilmoitus toi joukkoon tri Gunnar Lindqvistin (viulu) taidemaalari Unto Pusan (viulu), pankkivirkailija Hans Nylanderin (altto), trumpetisti Tammisen, neiti Haapasen jne., joten soittajia kertyi jo runsas joukko omalta saarelta. "Ulkoseurakuntalaisiakin" alkoi tulla mukaan: agronomi Helmer Virpo (huilu), klarinetisti Eero Linnala, teekkari Tapio Ulmanen (pasuuna) ja tri Martti Härkönen (sello). Konserttimestariksi saatiin lauttasaarelainen kvartettiviolisti Paul Grönblom. Orkesteri oli koossa, puuttui vain pianonsoittaja.

Saatuaan Martti Lahtiselta vihjeen, että joku Englund-veljeksistä Lauttasaaressa soittaa pianoa, kääntyi Simo Härkönen arkkitehti Kai Englundin puoleen. Tämä kuitenkin selitti, että hän ei kylläkään soittanut, vaan hänen nuorempi veljensä Einar rouvineen. Härkönen sai Englundin langan päähän, ja tämä kiinnostuikin hankkeesta.

Helmikuusta 1945 alkaen pääsi orkesteri toimimaan täydellä teholla.

Soittajien kehotuksesta alkoi Einar Englund pitää huolta tahdin lyönnistä ja siten oli kapellimestarikysymyskin ratkaistu. Orkesterin pianistiksi saatiin Englundin puoliso Meeri Englund. Harjoitustyön tavoitteeksi asetettiin ensikonsertti, joka pidettäisiin jo tänä keväänä. Tällöin tuli esille kysymys orkesterin "laillistamisesta" ja sen toiminta sääntöjen määräämissä puitteissa. Martti Lahtinen laati nopeasti ensimmäisen sääntöluonnoksen ja Simo Härkönen muotoili sen lopulliseen asuun.

Näin oli Lauttasaaren Orkesteriyhdistys r.y. Drumsö Orkesterförening r.f. syntynyt, ja hyväksyttiin toimimaan rekisteröitynä yhdistyksenä.

Me allekirjoittaneet olemme päättäneet tähän perustaa Lauttasaaren Orkesteri r.y.-Drumsö Orkester r.f. nimisen yhdistyksen sekä hyväksyä sille alempana mainitut säännöt.

Lauttasaaren Orkesteri r.y.-Drumsö Orkester r.f. säännöt.

1§

Yhdistyksen nimi on Lauttasaaren Orkesteri r.y.-Drumsö Orkester r.f. ja sen kotipaikka Huopalahden kunnan Lauttasaari taajavähäinen yhdyskunta.

2§

Yhdistyksen tarkoituksena on soitinmusiikkiharrastuksen ylläpitäminen jäsentensä keskuudessa muodostamalla orkesterin sekä pienempiä yhtyeitä ja julkisten esiintymisten kautta edistää muoliikin tuntemusta ja viljelyätpaikkakunnallamme.

3§

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys toimeenpanee konsertteja sekä muita tilaisuuksia, hankki rahavaroja esiintymällä muissa tilaisuuksissa sekä vastaanottamalla avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja.

10§

Yhdistyksen sääntöjä älköön muutettako älköönkä yhdistystä päätettäkö lakkautettavaksi, ellei kokouksessa ole saapuvilla vähintään 1/2 äänivaltaisista jäsenistä ja ellei vähintään 3/4 annetuista äänistä kannata ehdotusta. Ellei kokouksessa saavu 1/2 yhdistyksen äänivaltaisista jäsenistä, kutsuttakoon uusi kokous koolle, johon saapuvilla on oikeus muuttaa sääntöjä tai lakkauttaa yhdistys, jos ehdotusta kannattaa 3/4 saapuvilla olevista jäsenistä. Päätöstä sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen lakkauttamisesta älköön tehtäkö, ellei kokouskutsussa siitä ole nimenomaan mainittu.

11§

Jos yhdistys lakkaa toimimasta, on sen omaisuus luovutettava johonkin Lauttasaaren yhdyskunnan musiikaalisia harrastuksia edistävään tarkoitukseen.

12§

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa noudatettakoon yhdistyksistä määrättyä lakia.

Lauttasaaressa 20 pinä helmikuuta 1945.

Simo Härkönen Martti Lahtinen
Einar Englund Väinö Kajamo
Olli Saijonmaa Antti Auterinen

Johtokuntaan valittiin Simo Härkönen, Martti Lahtinen, Einar Englund, Antti Auterinen ja Olli Saijonmaa varsinaisina jäseninä ja Rosemarie Härkönen ja Väinö Kajamo varajäseninä. Yhdistyksen puheenjohtajaksi tuli Simo Härkönen, sihteeriksi Väinö Kajamo ja taloudenhoitajaksi Martti Lahtinen. Näin oli orkesteriyhdistys valmis aloittamaan omaa merkityksellistä tehtäväänsä Lauttasaaren kulttuurihistoriassa.

Toukokuun 13. päivänä 1945 pidettiin ensikonsertti Lauttasaaren kansakoulun juhlasalissa Tallberginpuistotie 12:ssa. Konsertin johti Einar Englund.

Konsertin ohjelmasta ei kenelläkään elossa olevalla soittajalla ole muistikuvaa, mutta luultavasti esitettiin "harjoitustyön alla olevista kappaleista ainakin Schubertin Rosamunde-overtyyri, Straussin Wienerwald ja Verdin Traviatafantasia".

Vuoden 1945 vuosikertomus kertoo kuitenkin: "Konsertin ehkä arvokkaimpiin suorituksiin on luettava Schumanin Es-dur piano-kvintetin esitys, jossa herrat Englund, Grönlund, Saijonmaa sekä S. ja rva Härkönen kantoivat taakan ja kunnian. Soittajia oli orkesterissa kaikkiaan 21."

Orkesterin tilikirjan ensimmäinen sivu kertoo myös, että taloudenpito on ollut tarkkaa jo alusta alkaen. Orkesterin "omiakin tilaisuuksia" on pidetty, kun 9.3 -45 on ostettu viinaa ja 13.3 litra maitoa, paperiliinoja ja alustat.

1945					
Tammik	15	Saatu lahjana a.v.:lta		10.000 -	
-"-	24	Ostettu muotteja	1		1828 -
"	26	Sanomalehti-ilmoituksi harjoituksi	2		504 -
"	27	Bassoviulun ostoilmoitus	3		100 -
"	30	Saatu lahjana a.v.:lta		20.000 -	
"	"	Ostettu lahtipukko ja hartsia	4		69 -
"	"	Ostettu bassoviulu	5		10.000 -
"	"	Autoonakse bassoviulun tuomiste (Härkönen)			200 -
Helmik	2	Pianon viritys	6		350 -
"	"	Ostettu 5 kpl muottitelineitä	7		875 -
"	"	Ostettu rummut	8		4000 -
"	5	Ostettu triangeli	9		35 -
"		Automakse jolloin rummut tuotiin (Lahtinen)			85 -
"	6	Ostettu muotteja	10		50 -
"	7	Tietyn KOP:n tilille			11.000
"	8	Ostettu leimasin	11		96 -
"	13	Ostettu muottitelineitä 2 × 175 -	12		350 -
"	13	Ostettu muottitelineitä 3 × 175 -	13		525 -
"	14	Ostettu 2 summun mujua	14		220 -
"	15	Ostettu muottitelineitä 2 × 175 -	15		350 -
"	22	Ostettu muotteja	16		79.25
"	"	Ostettu pahvikansia muotteihin	17		67.50
"	26	Kapellimestarin palkka	18		750 -
"	21	Ostettu 2 kpl vehkoja	19		53 -
"	28	Nostettu pankista		1533.75	
Maalis	5	Ostettu muotteja 1 × 150 -	20		181.50
"	6	Ostettu muottiteline	21		150 -
"	9	Ostettu viinaa	22		995 -
"	"	Ostettu viinaa	23		480 -
"	13	Ostettu 1 l. maitoa			30 -
"	13	Paperiliinat ja alustat	24		36 -
"	13	Kanslian vuokra	25		500 -
"	13	Palovakuutusmakse	26		36 -
"	15	Nostettu KOP:sta		2461.90	

Ennen ensikonserttia tapahtui orkesterin "ensiesiintyminen" kuitenkin ravintola Kultaisessa Ankassa (Lauttasaarentie 10) Suomalais-Amerikkalaisen yhdistyksen vapun vastaanottajaisissa. Orkesteri vastasi siellä illan ohjelmasta ja "löi itsensä läpi" sanan todellisessa merkityksessä.
Orkesterin tulevaa kehitystä kuvannee vuodelta 1947 ensimmäinen julkinen arvostelu. (Hbl 27.4)

HBL. 27/4-47

KONSTREVYN

Drumsö orkester

har efter vad jag tror mig minnas existerat bara ett par år, men Einar Englund, som i år har gjort sig känd som komponist av rätt egenartad intellektuell och musikaliskt givande läggning, har gett den god träning. Samspelet är tillfredsställande, likaså renheten i de högr stämmorna, och orkestern har fått erfara vad kraftigt tilltagen orkester-accentuering vil säga. En del av programmet hade dirigenten arrangerat efter orkesterns resurser med frodigt klangsinne Det hela blev därför rätt underhållande och gestaltningen visar, hur långt orkestern förmådde klara den i musikergrepp. Litet mera pianopianissimo skulle man ha önskat, men vänstra handens ständiga vispande gav ingen ro till sådant. Orkestern var rätt fullständig med goda violinister. Huvudnumret var Schuberts Ofulländade, som ligger nära till hands för amatörorkestrar — tyvärr. I Sibelius' Nocturno u. Belsazar-sviten blåste Helmer Virpo med vacker flaggfri ton fröjtsolo. Paul Grönblom utförde med gallisk spiritualitet men något flackande teknik Berlioz' Bolero. Folkskolans sal var fullsatt.

Ehr.

*

Sävellystyö alkoi verottaa Einar Englundin aikaa, ja hän luopui kapellimestarin tehtävistä vuoden 1947 lopulla.

Pysyvänä muistona Einar Englundin toimikaudesta oli jäänyt hänen orkesterille säveltämänsä marssi "Marciale". Kun sen pääteema esiintyi myöhemmin ensimmäisessä sinfoniassa (Sotasinfonia), niin nuottiluetteloon vedettiin viiva (ehkä Englundin toivomuksesta) ja nuotit palautettiin säveltäjälle kiitollisuudella. Aikalaisista soittajista Helmer Virpo totesi kuvaavasti sävellyksestä: "Marssia soitettaessa tuntui kuin olisi saappaat savessa marssinut Karjalan kaukaisia erämaapolkuja. Niin vaikuttava se oli, vaatimattomallakin kokoonpanolla soitettuna."

Einar Englund

Vuosi 1948 alkoi Toivo Lehtelän johdolla. Radio-orkesterin jäsen (pasunisti) toi jo alusta pitäen orkesterin toimintaan oman rutinoituneen panoksensa. Lehtelä sai vastaanottaa tehtävänsä vaikeissa olosuhteissa. Orkesterin jäsenluku oli minimaalinen ja epäsäännöllisyys sen toiminnassa oli suurena haittana. Toiminta piristyi kuitenkin ja kevätkauden saavutusta oli pidettävä suurenmoisena. Kevätkonsertissaan 12.5.1948 esiintyi orkesteri varsinaisesti ensimmäistä kertaa sinfoniaorkesterin kokoonpanossa ilman pianoa. Orkesteri soitti kokonaisen sinfonian, Haydn'n sotilassinfonian.

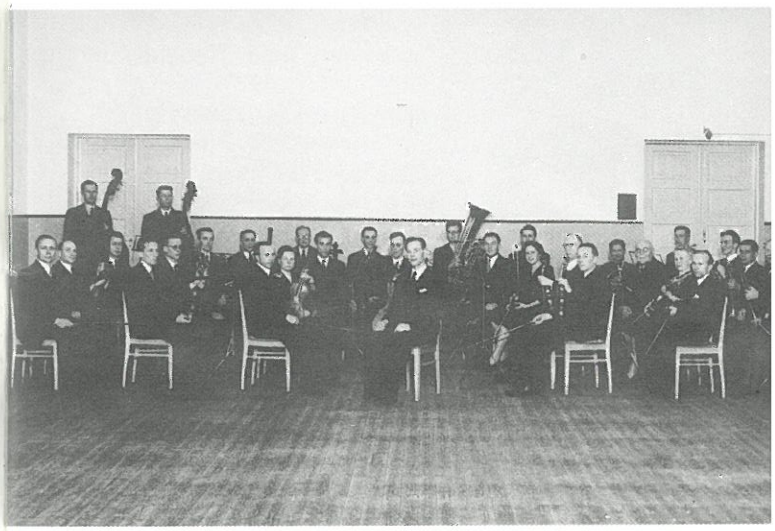

Orkesteria ilahdutti Matti Visapään arvostelu Uudessa Suomessa mainintoineen, että "väliin luuli kuulevansa ammattiorkesteria".
Vuonna 1948 aloitti toimintansa Lauttasaaren Orkesteriyhdistyksen ylläpitämä orkesterikoulu (viulukoulu) Ester Raition johdolla. Orkesteriyhdistys totesikin ylpeästi vuosikertomuksessaan: "Meillä on syytä tästä työstä odottaa hyviä tuloksia. Jousipulaa tuskin tulee orkesterissamme parin kolmen vuoden päästä enää olemaan. Pienet soittajat ovat olleet harrastukseensa suuresti kiintyneitä ja saaneet myös orkesterisoitossa ensikoulutusta kansakoulunopettaja Martti Lahtisen ylläpitämässä lapsiorkesterissa, joka lajissaan on Helsingin kansakouluissa ainoa."
Vuonna 1948 huomioi Helsingin kaupunki Lauttasaaren Orkesterin, ja myönsi avustuksena sen toimintaan 30.000 mk.
Lauttasaaren Orkesteri säesti itsenäisyyspäivän musiikkitilaisuudessa 6.12.1948 Lauttasaaren Laulajat -nimistä kuoroa, joka esiintyi ensi kertaa. Yhteistyö Lauttasaaren Laulajien ja Orkesteriyhdistyksen välille muodostuikin hedelmälliseksi. Sunnuntaina 3.12.1950 pidettiin Sibelius-konsertti Lauttasaaren kansakoulun juhlasalissa: "Sibeliuksen 85-v. päivä". Mukana olivat myös orkesterikoulun oppilaat: Lauttasaaren Nuoriso-orkesteri. Konsertin johti Toivo Lehtelä. Myös hänen johdollaan soitettiin vielä kevätkonsertti 29.4.1951 nimikkeellä "Pohjoismainen konsertti".
Syyskausi aloitettiin Lauttasaaren Yhteiskoulun uuden koulutalon tiloissa (Särkiniementiellä). Alkoivat myös orkesterin ehkä "synkeimmät hetket". Alkoi Paavo Berglundin johtajakausi. Tämä vaativa kapellimestari käytti harjoituksissa niin purevaa kieltä, että soittajilta kysyttiin suurta pitkämielisyyttä. Varsinaista syyskonserttia ei pidetty. Sen korvasivat konserttitanssiaiset ja Keler Belan Lustspiel-alkusoitto Lauttasaaren Yhteiskoulun vihkiäisjuhlassa 11.11.1951. "Tuskinpa sen paremmin ja puhtaammin olemme koskaan soittaneet. Berglund oli esitykseemme tyytyväinen ja erosimme ystävinä."

Paavo Berglund

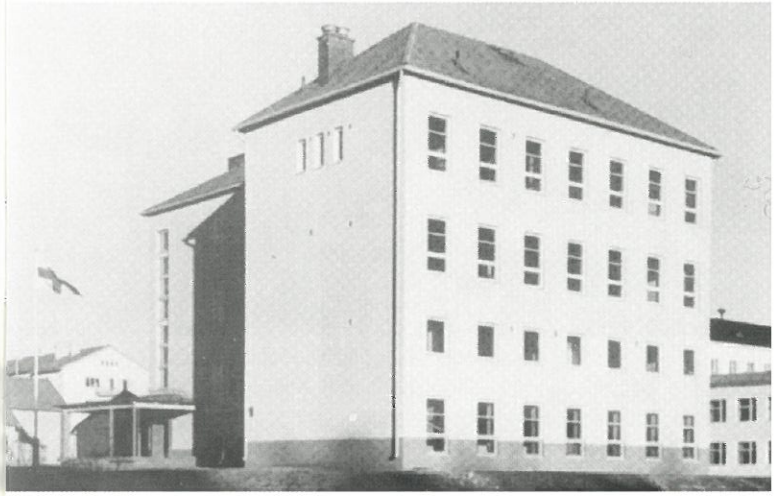

LYK:n ensimmäinen koulutalo valmistui v. 1951

" Syksyn -51 kauhukauden" jälkeen orkesterin aloittaessa soitantovuotta 1952 oli tilanne hyvin arveluttava. Orkesterin harjoitukseen saapui vain 8 jäsentä, niistä ainoastaan yksi viulunsoittaja. Uudella kapellimestarilla Pentti Sistosella ei ollut rohkaisevaa aloittaa työtä tämän soittajiston kanssa. "Soittajaterveisin" lähestyi puheenjohtaja jokaista jäsentä. Simo Härkönen vetosi kirjeensä lopussa syvällisimpiin vaikuttimiin: "Nyt olemme tilanteessa, jossa Sinun mukanaolosi ratkaisee orkesterin kohtalon. Toivon, ettet Sinä ainakaan ole saattamassa sitä hautaan, vaan saavut ensi harjoituksiin siinä mielessä, että asiamme on yhteinen ja velvoittaa yhtäläisesti meitä jokaista". Niinpä sitten oltiin jälleen koossa ja valmiit aloittamaan. Pentti Sistonen osoittautuikin kapellimestariksi, jonka aikana orkesteri voimistui ja vahvistui. Harjoitukset olivat tehokkaita. Hän osasi ottaa orkesterin johdon tavalla, mikä miellytti harrastelijasoittajia. Orkesterin soittajien määrä oli tasainen (29-32 soittajaa) niin harjoituksissa kuin konserteissakin. Orkesteri oli myös Sistosen aikana esiintymisissään hyvin "omavarainen".

Pentti Sistonen

Ulkopuolisia avustajia ei tarvittu. Vain solistit olivat ulkopuolisia. Lauantaina 26.4.1952 pidetyssä konsertissa solistina oli Emanuel Elola, fagotti. Ohjelmassa Haydn: Lontoolainen sinfonia, Weber: Fagottikonsertto ja Mozartin "Titus" -alkusoitto. Pääsylippu maksoi 100 mk. Yleisöäkin oli - ainakin omasta takaa. Lauttasaaren yhteiskoulun juhlasali tarjosi erinomaiset tilat ja akustiikan. Keskiviikkona 6.5.1953 oli orkesterin solistina sellotaiteilija Artto Granroth. Orkesterin vaativana tehtävänä oli säestää Haydn'in Sellokonsertto D-duuri ja omana osuutenaan soittaa Beethoven'in Sinfonia n:o 1, C-duuri. Konsertin aluksi aukaistiin Gordionin solmu - Purcellin "The Gordian knot untied", viisiosainen sarja. Arvostelijoita ei ollut paikalla, mutta runsas ja kiitollinen kuulijakunta.

Jo vuoden 1952 toimintakertomuksessa voitiin todeta, että orkesterin taloudellista tilaa on pidettävä tyydyttävänä. "Helsingin kaupungilta ja SuLaSolin Helsingin piiriltä saamiensa avustusten turvin on orkesteri voinut keskittyä musikaalisen ja soittoteknillisen tasonsa kehittämiseen."

On muistettava, että orkesterin toiminnan rahoitus oli alkuaikoina omatoimisuuden varassa. Oli pidettävä naamiaisia, karnevaaleja, orkesteritanssiaisia jne. Näissä "suljetuissa" kutsukorttien perusteella kansoitetuissa tilaisuuksissa eivät vain pääsylipputulot vaan myös tarjoilu näyttelivät tärkeää osaa. Cocktaileja, boolia ym. oli "baarin puolella" saatavana. Näistä perinteistä ei tyystin luovuttu, vaan orkesteri kannattajajoukkoa hakiessaan järjesti tilaisuuksia, joissa kevennettiin sinfonista otetta.

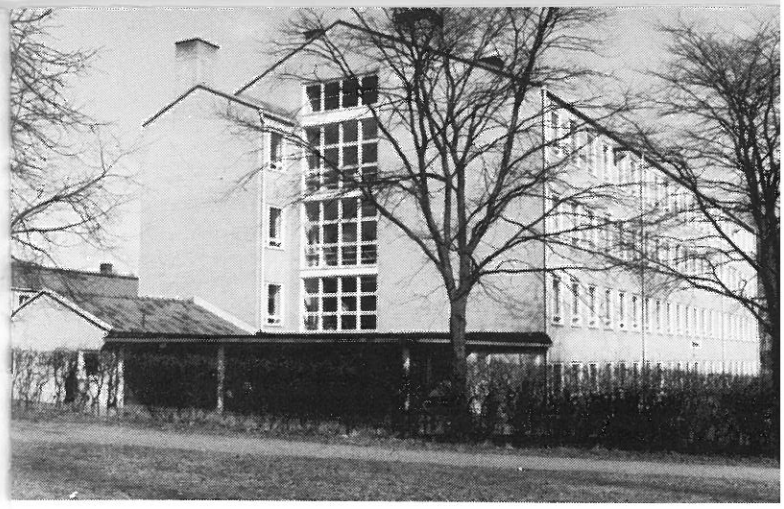

12.3.1955 oli orkesteri mukana alkusoitollaan uuden kansakoulun vihkiäistilaisuudessa.

23.3 piti orkesteri myös 10-vuotiskonserttinsa kansakoulun juhlasalissa. Konsertin johti Pentti Sistonen ja solistina oli orkesterin ensimmäinen kapellimestari Einar Englund, joka soitti Mozartin painokonserton A-duuri. Orkesteri aloitti Sibeliuksen Karelia-alkusoitolla ja päätti konsertin Dvorakin sinfonialla n:o 5.

Pääkaupungin päivälehdistä oli tuolloin ehkä kulturellein Hufvudstadsbladet, joka huomioi suhteellisen myönteisesti orkesterin konsertin. "Lauttasaarta voi onnitella näin hienosta orkesterista ja toivoa sille hyvää jatkoa."

Drumsö orkester

gav sin 10-årskonsert i Drumsö splitternya folkskolas festsal. Programmet bestod av Sibelius' Karelias uvertyr, Mozarts pianokonsert i A-dur K. V. 488 samt Dvořáks Symfoni Nr 5 Från Nya Världen.

Dirigent var Pentti Sistonen och solist Einar Englund.

Konserten lyckades över förväntan. Kapellmästaren har tydligen arbetat hårt och ambitiöst. Resultatet var därefter. Orkestern klingade väl, precisionen var, utom i några av blåsinstrumenten, tadellös. Visserligen hade man önskat en större orkester i symfonin. Föredraget var berömvärt. Man behövde inte prutapå fordringarna.

Med nöje och behållning hörde man Einar Englunds spel. Stilrent och artistiskt perfekt. Det var inte solistens fel att han ibland fick anpassa sig efter orkestern och ange rytmen med något överdrivna aksenter.

Drumsö kan gratuleras till en så bäss fin orkester och tillönskas en framgångsrik fortsättning.

A. R.

Kymmenen vuoden soitannollinen saldo muodostui Beethovenin I ja II sinfonioista, kolmesta Haydn'in sinfoniasta sekä Thsaikovskin ja Dvorakin viidensistä sinfonioista - yhteensä yhdeksän sinfoniaa. Näiden lisäksi orkesteri soitti useita orkesterisarjoja ja overtyyrejä, säesti Bachin ja Vivaldin viulukonsertot, kaksi Mozartin pianokonserttoa, Haydn'in sello- ja trumpettikonsertot sekä Weberin fagottikonserton, säesti pääkaupungin laulusolisteja jne. Orkesteri piti vuosittain kaksi konserttia: sinfoniakonsertin ja ns. viihdekonsertin helppotajuisemmalla ohjelmalla. Näiden lisäksi annettiin joka vuosi ilmainen koululaiskonsertti. Orkesterin soittajavahvuus oli parhaimmillaan n. 40 jäsentä. Orkesterin 10-vuotiskonsertissa olivat jo tuolloin mukana vielä nykyisistäkin soittajista Jouni Arjava, Hannu Hellemaa, Jouko Karaspuro ja Mauno Rinne. Orkesterin ehkä yhtenä arvokkaimpana esiintymisenä voitaneen pitää Karjalan Liiton 15-vuotisjuhlaa Helsingin kaupunginvaltuuston juhlahuoneistossa 21.4.1955. Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan Tasavallan Presidentti Juho Kusti Paasikivi. Orkesteri aloitti tilaisuuden Sibeliuksen Karelia-alkusoitolla.

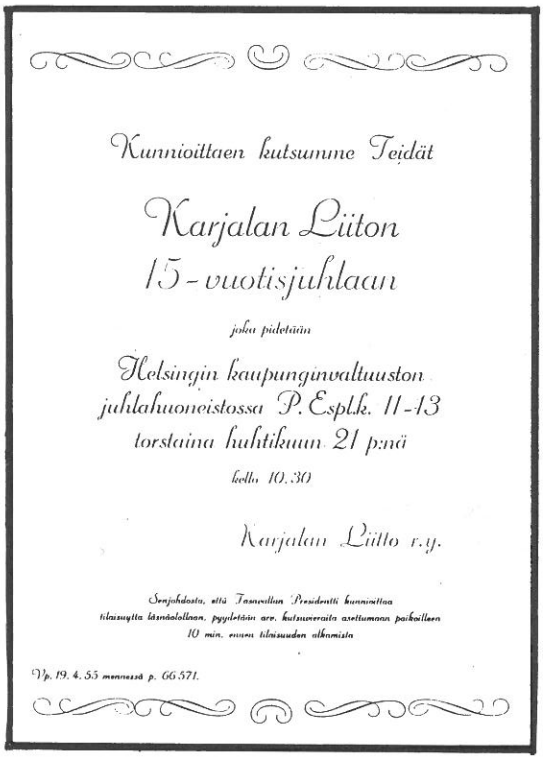
Kunnioittaen kutsumme Teidät

Karjalan Liiton
15-vuotisjuhlaan

joka pidetään

Helsingin kaupunginvaltuuston
juhlahuoneistossa P. Esplk. 11-13
torstaina huhtikuun 21 p:nä
kello 10.30

Karjalan Liitto r.y.

Senjohdosta, että Tasavallan Presidentti kunnioittaa tilaisuutta läsnäollaan, pyydetään arv. kutsuvieraita asettumaan paikoilleen 10 min. ennen tilaisuuden alkamista

Vp. 19. 4. 55 menneessä p. 66 571.

Lauttasaaren uuden koulun, Myllykallion koulun, "kompakti" juhlasali tarjosi erinomaiset konserttitilat. Niinpä siellä soitettiin Sibeliuksen viulukonsertto, orkesterin säestäessä taiteilija Väinö Arjavaa 11.12.1956. Pidettiin Mozart-konsertti 7.4.1956, joka omistettiin säveltäjän 200-vuotis syntymän muistolle. Solistina oli Maria Yolanda di Petris, laulu.

Rohkeutta ei orkesterilta puuttunut. Palataan vielä vuoteen 1955 ja Hanasaaren Kulttuurikeskuksessa 16.10 pidettyyn tilaisuuteen, joka oli Suomalais-Amerikkalaisen yhdistyksen 10-vuotisjuhla. Amfiteatraaliseen luentosaliin mahtui täydet sata kuulijaa, mutta edessä olevaan luentotilaan tuskin soittajistona "seitsikko". Siihen mahdutettiin sinfoninen kokoonpano. Saattoi olla tuskallista soittaa 40 minuuttia Dvorakin "Uutta maailmaa" ja perään vielä musisoida marssi "Tähtilipun alla". Tilaisuus oli todella lämminhenkinen - molemmin puolin.

Lauttasaaren Orkesteri oli jo tuolloin valmis järjestämään musiikkitilaisuuksia , joiden pääsylipputulot luovutettiin sopiviin kohteisiin. Niinpä 16.5.1956 konsertoitiin yhdessä Lauttasaaren Laulajien kanssa Lauttasaaren Yhteiskoulun pianorahaston hyväksi. Ohjelma maksoi 200 mk. Solistiksi ohjelmaan oli painettuna Yolanda di Maria Petris, laulu.

Pentti Sistosen johtamista useista esiintymisistä mainittakoon vielä 24.11.1957 "Sunnuntain kahvikonsertti", solistina Olavi Lampinen, pasuuna. Tähän kahvitukseen päättyi Sistosen kausi. Erinomainen, muistelevat monet vielä tänäänkin. Pentti siirtyi Kuopion kaupunginorkesterin kapellimestariksi.

Vuoden 1958 alkaessa saatiin kapellimestariksi säveltäjä, fil.kand. Kalervo Tuukkanen.

"Kape" lienee ollut tuttavallinen puhutteluimi Tuukkaselle. Hän oli toiminut aktiivisesti kuoro- ja orkesterijohtajana, oli Ilta-Sanomien musiikkiarvostelija ja pitänyt useita sävellyskonsertteja. Tuukkanen oli hillitty ja vähäeleinen kapellimestari. Orkesteri poti tuossa vaiheessa jousiston puutetta ja harjoitukset olivat osanottajamääriltään laimeahkot. Tuukkasen kerrotaankin hienovaraisesti lausuneen: "On uskottava, että puhallinvoittoinen tanssimusiikki kiinnostaa ja kasvattaa musikaalista nuorisoa harrastamaan enemmän sitä palvelevien soitinten käyttöä." Orkesterin toiminta alkoi kuitenkin näkyä kevään 1958 aikana. Kevätkonsertti pidettiin 23.4; sellosolistina oli Arto Noras. Syyskaudella esiinnyttiin Lauttasaaren kirkon vihkiäistilaisuudessa 20.9. Orkesteri ja Lauttasaaren Laulajat olivat yhdessä mukana ensimmäisessä Lauttasaaressa pidetyssä itsenäisyyspäivän tilaisuudessa 6.12.1959. Kuten moni vielä muistaa, ei itsenäisyyttä vielä tuolloin tohdittu kovin korostaa. Tilaisuuden järjestäjä Lauttasaaren reserviupseerit kiitti kirjeellä orkesterin ja kuoron jäseniä: *"Haluamme vakuuttaa, että alkunumerona yhteisesti esittämänne Sibeliuksen Finlandia loi vankan pohjan tämän juhlan tekemiseksi sellaiseksi, joksi se oli tarkoitettu ja viritti mielet siihen oikeaan hartaaseen tunnelmaan, jossa tällaista juhlaa on kautta aikojen totuttu viettämään."*

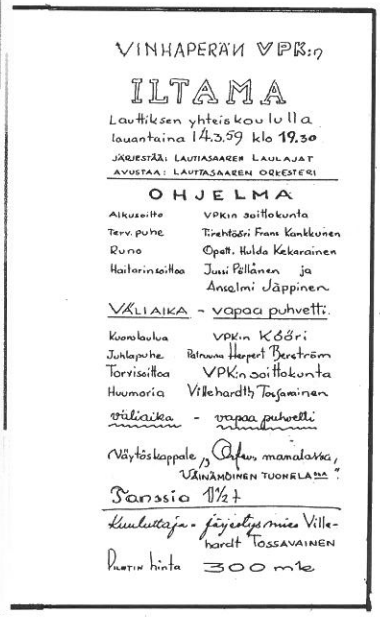
VINHAPERÄN VPK:n

ILTAMA

Lauttiksen yhteiskoululla lauantaina 14.3.59 klo 19.30

JÄRJESTÄÄ: LAUTTASAAREN LAULAJAT
AVUSTAA: LAUTTASAAREN ORKESTERI

OHJELMA

Alkusoitto	VPKin soittokunta
Terv. puhe	Tirehtööri Frans Kankkunen
Runo	Opett. Hulda Kekarainen
Haitarinsoitto	Juusi Pellänen ja Anselmi Jäppinen

VÄLIAIKA - vapaa puhvetti.

Kuorolaulua	VPKin Kööri
Juhlapuhe	Pelrumn Herpert Beström
Torvisoitto	VPKn soittokunta
Huumoria	Villehardt Tossamainen

Väliaika - vapaa puhvetti

Väytöskappale „Äfun, mamalarka, VÄINÄMÖINEN TUONELASSA"

Tanssio 1½ t

Kuuluttaja - järjestysmies Villehardt Tossavainen

Pääsyn hinta 300 mk

Jostakin merkillisestä syystä on orkesteria viehättänyt vapaapalokunta-aate. Jousisoittajille joko annettiin vapaapäivä tai pantiin "suusolisteiksi". Puhaltajat muodostivat keskuudestaan VPK:n soittokunnan ja järjestettiin ILTAMAT. Kun piletti maksoi 300 mk ja väkeä tuli, niin tilaisuus oli tuottoisampi kuin yksikään konsertti. Köyhiä taloudessaan olivat molemmat, sekä orkesteri että kuoro. Ei tämän jälkeen sen rikkaampia, mutta rahapussin pohja tuli paikatuksi.

Simo Härkönen, joka oli kantanut orkesterin kehittämisestä suurimman taakan ja kasvattanut siitä kunnon "sinfoonikon", luopui puheenjohtajuudestaan vuonna 1958. Hänen oli keskityttävä Karjalan Liiton toiminnanjohtajan vaativaan tehtävään. Orkesteri kylläkin tervehtyi Tuukkasen johtajakaudella, vaikka orkesterin puheenjohtajaksi valittiin lääkäri: tohtori Martti Härkönen. Orkesterin puheenjohtajan vaihdos lienee ollut sisäistä "hygieniaa", sillä Simon vaikutus orkesterin myöhäisempään kehitykseen on ollut ratkaiseva. Hän oli edelleen orkesterin isä. Kalervo Tuukkasen johtajakausi kesti kolme vuotta. Sitkeästi hän ponnisteli sävellystyössään, eikä antanut periksi hopealle tulleesta teoksestaan, vuoden 1952 olympiahymnistä. Kun orkesteri kokoontui vuoden 1961 ensimmäiseen harjoitukseensa tammikuun 17. päivänä, oltiin jälleen uuden tilanteen edessä. Vuosikokouksessaan 14.2. 1961 valitsi orkesteri uudeksi puheenjohtajakseen toimitusjohtaja Pauli Kurjen. Myötäjäisinä orkesteri sai kapellimestarikseen Jorma Panulan. Jorma oli suorittanut kapellimestaritutkinnon Sibelius-Akatemiassa jo vuonna 1953, toiminut Lahden kaupunginteatterissa 1953-55 ja Tampeereen teatterin kapellimestarina 1955-58 sekä johti Polyteknikkojen Orkesteria. Lauttasaari ei kovin suuria "mestaripalkkioita" pystynyt suorittamaan, mutta Jorma suostui vähempäänkin. Onnistunut kevätkonsertti pidettiin yhdessä Lauttasaaren Laulajien kanssa 18.4. 1961. Solistina oli Mirjam Helin, laulu. Orkesteri soitti Haydn'in sinfonian (Paukenwirbel) ja Simo Härkösen sovittaman brasilialaisen sarjan. Jorma Panulan aikana oli orkesterilla tilaisuus tutustua myös uudemman ajan säveltäjiin. Jorma poikkesi edeltäjistään siinä, ettei johtaessaan koskaan käyttänyt tahtipuikkoa. Oli ehkä vaikeaa aluksi totuttautua hänen tyyliinsä, mutta pian todettiin, kuinka luonteenomaisesti soinnut ja oikeat korostukset löytyivät tällä tavalla.

Jorma Panula

Jorman johtajaominaisuudet arvostettiin korkealle eikä olekaan ihme, että menetimme hänet Helsingin Kaupunginorkesterille. "Oli mukava orkesteri", kuuluu Jorman lähtiäiseksi jättämä lause. Orkesterin historiassa tuleekin Jorma Panulan merkitys korostumaan. Syyssoitantokauden 1961 alkaessa harjoitti Jorma vielä muutaman kerran orkesteria ja suositti seuraajakseen Onni Keloa. Kelo oli meille tuntematon nimi, mutta osoittautui koulunsa käyneeksi ja otteiltaan jo varsin kokeneeksi kapellimestariksi. Onni oli tunnontarkka, ehkä vähäeleinen, mutta selkeät näkemykset omaava. Hänen johdollaan esiinnyttiin lauttasaarelaisten yhteisesti järjestämässä itsenäisyyspäivän tilaisuudessa ja Lauttasaaren Laulajien kanssa Lauttasaaren kirkossa pidetyssä joulukonsertissa 10.12.

"Toimeksisaaneena" tilastoikin orkeserin tehokas sihteeri, muusikko Vilho Roimola vuoden tapahtumat: "...kokoonnuimme yhteensä 31 kertaa harjoituksia ja esiintymisiä varten. Yhteenlaskettu soittajien määrä 716 eli keskimäärin 23 soittajaa kerralla."

Kevät 1962 alkoi laimeahkosti. Kun vakinaista työtään hakeva kapellimestari joutui käyttämään aikaansa "pruuveihin", koesoittoihin, valittiin vt. kapellimestariksi taiteilija Josef Rauttenbacher. Onni Kelo siirtyikin sittemmin Turun Kaupunginorkesterin taiteelliseksi johtajaksi.

Tuntui, kuin Lauttasaari olisi tuolloin ollut ponnahduslauta tulevaisuuden maestroille. Voinemme olla siitä ylpeitä.

Vuonna 1962 alkoi orkesterille nuorennuskausi. Johtajaksi tuli HKO:n pasunisti Jorma Svanström. Hän oli toiminut perustamansa Vanhan kirkon nuorten puhallinorkesterin johtajana ja toi mukanaan uusia nuoria soittajia. Mukana tulivat myös kavereitten "kamut", mm. Okko Kamu (viulu) ja Esa Kamu (altto). Jorma "kakkosella" oli aivan ilmeiset voimat aktivoida orkesteri ja elää sen mukana.

Kurt Wallden ja Jorma Svanström

Huolellisesti hän valmisteli konsertit, huolehti avustajista ja soittajista. Kuljetti soittimet, telineet ja nuotit esiintymispaikalle. Harjoituksissa hän oli vaativa ja täsmällinen. Jorma Svanströmin aikana orkesteri saikin eniten julkisuutta ja esiintymisten lukumäärä oli suuri.

I viulun 2. pultissa (toinen vasemmalta) Okko Kamu. Jorma Svanström johtaa.

Jorma valitsi aina itse ohjelmiston. Jo heti alkuun olikin soittajien "pulteissa" aivan uutta luettavaa baletti- ja oopperamatineaan keväälle 1963. Sitä harjoiteltiin tiiviisti.

LAUTTASAAREN ORKESTERIN

BALETTI- JA OOPPERAMATINEA — Lauttasaaren yhteiskoulun juhlasalissa sunnuntaina 28 päivänä huhtikuuta 1963 klo 15,00

Johtaja: JORMA SVANSTRÖM

Solistit

oopperatanssijatar Seija Simonen	
oopperatanssija Martti Valtonen	Suomen Kansallisoopperasta,
oopperalaulajatar Ritva Rajala	Suomen Kansallisoopperasta ja
oopperalaulaja Eero Harmaala	Münsterin Kaupunginoopperasta,
Elisabeth Leistola	Helsingin Kaupunginorkesterista,
Okko Kamu viulu ja	
Tako Sonninen sello	Lauttasaaren orkesterista

OHJELMA

P. Tschaikowsky	II näyt. alkusoitto baletista "Joutsenlampi"
J. Sibelius	"Valse triste" (Seija Simonen ja Martti Valtonen)
P. Mascagni	Intermezzo oopperasta "Cavalleria rusticana"
A. Mozart	Susannan ja Figaron I näyt. duetto oopperasta "Figaron häät" (Ritva Rajala ja Eero Harmaala) Figaron aaria (Eero Harmaala) Susannan resitatiivi ja aaria (Ritva Rajala) Susannan ja Figaron IV näyt. duetto (Ritva Rajala ja Eero Harmaala)
P. Tschaikowsky	II näyt. adagio baletista "Joutsenlampi" (Elisabeth Leistola, Okko Kamu ja Tako Sonninen)
A. Adam	Pas de deux baletista "Giselle" (Seija Simonen ja Martti Valtonen)
G. Bizet	Konsertti-sarja n:o 1 oopperasta "Carmen" Prélude Aragonaise Intermezzo Les Dragons d'Alcala Final (Les Toreadors)

2.50 nmk

Jorma Svanström oli avustajien suhteen aivan ehdoton. Jos sävellys vaati määrätyt soittimet, niin niiden oli esiintymistilaisuudessa oltava. Esimerkkinä baletti- ja oopperamatinea 4.4.1963.

Vuoden alussa oli tullut voimaan uusi rahalaki. Kaksi numeroa lopusta pyyhittiin pois. Mikäänhän ei suhteessa muuttunut. Budjetti vain laskettiin pienemmillä numeroilla. Kun aiemmin konserttiemme liput hinnoiteltiin 250 (vanhaksi) markaksi, niin hinta oli nyt 2.50 nmk (nykymarkkaa). Rahalaki määräsi, että edellisen vuoden hintataso oli säilyttävä. Matineaan kirjattiin seuraavat kulut:

tanssisolistit	2 x 100	nmk
laulusolistit	2 x 100	nmk
harppusolisti	50	nmk
viulusolisti	30	nmk
sellosolisti	30	nmk
fagottiavustaja	30	nmk
käyrätorviavustaja	30	nmk
pasuuna-avustaja	30	nmk
timpaniavustaja	30	nmk
harpun ja patarummun kuljetus	30	nmk
yhteensä	660	nmk

Yleisöä oli saatava lähes kolmesataa, jotta edes avustajien kulut peittyisivät.

Lauantaiksi 3.4 järjestettiin mainoskulkue, johon piti saada poliisilaitoksen lupa. Kun aikaa oli vähän, tarvittiin suoraa toimintaa. Kapellimestari, puheenjohtaja ja sihteeri kävivät viemässä anomuksen henkilökohtaisesti poliisimestarille - ja lupa heltisi. Kiitos Jorman taitavan retoriikan.

Helsingin kaupungin Poliisilaitokselle,

Anomme kunnioittaen lupaa sanda lauantaina huhtikuun 27 pnä 1963 järjestää Lauttasaaren alueella mainoskulkueen sunnuntaina 28 pnä huhtikuuta pidettävän Lauttasaaren Orkesterin matineaan mainostamista varten. Kulkue, joka käsittää kaksi autoa, edessä ajavan henkilöauton julisteineen ja sitä seuraavan pienehkön kuorma-auton, jonka lavalla 8 orkesterin puhaltajajäsentä esittää torvimusiikkia, lähtisi Lauttasaaren Yhteislyseon edestä klo 17 ja kiertelee Lauttasaaren siltojen rajoittamalla alueella, käy Tapiolan ostoskeskuksen edessä ja palaa klo 18 takaisin lähtöpaikkaansa. Auton lavalla soittava puhallinorkesteri esittää hyvin harjoiteltua torvimusiikkia johtajanaan kapellimestari Jorma Svanström, ja edessä kulkevan henkilöauton katolle on sijoitettu tekstattu kilpi, jossa tekstinä: "Huomenna klo 15 Lauttasaaren Orkesterin matinea Yhteislyseolla".

Toivomme, että Poliisilaitos suhtautuu myönteisesti anomukseemme.

Näin herätettiin Lauttasaari ja sen ympäristö. Tulos oli hyvä, salintäyteinen yleisö.

Ennen baletti-oopperamatinean alkua näyteltiin ensimmäinen osa jo kulisseissa. Yleisö oli paikalla ja orkesteri odotti esiripun edessä. Sen takana käytiin kiivasta replikointia siitä, miksi "kellonsoittajaa" ei oltu hankittu avustajaksi. "Se on kustannuskysymys", oli puheenjohtajan vastaus. "Miksi muutaman 'tsaikkarin' lopputahdin takia pitäisi olla vielä kellopelit?" - "Kokonaisuus kärsii siitä... Tilaisuus on peruutettava... MINÄ en johda." - "No, kerro se sitten itse yleisölle." Puheenjohtaja riuhtaisi verhon auki. Molemmat seisoivat siinä hetken, vilkaisivat toisiaan - kumarsivat, ja menivät paikoilleen, viulunsoittaja omalleen ja kapellimestari korokkeelleen. Konsertti alkoi normaaliin tapaan. Myöhemmin joku soittajista totesi, että sehän oli aivan uusi "saattotapa" tuoda kapellimestari orkesterin eteen. Konsertin päätyttyä kapellimestari ja puheenjohtaja puristivat sovinnon kättä. Oli saatu taiteellisten tavoitteiden lisäksi tuntuma myös orkesterin talouteen.

Lukuisten arvostelujen joukosta on sopivin poimittava kohta, joka parhaiten kuvailee orkesteria ja sen johtajaa:

"Nykyinen inspiroiva johtaja ja alan tuntija Jorma Svanström on vetänyt erityisen paljon nuorisoa, taitavaa ja tarkkaa, mukaan yritykseen. Baletti- ja oopperamatinea ei todellakaan ollut helppo yritys. Ohjelma oli osittain ylivaikea, varsinkin hurjista tempoista päätellen. Erityisen suurta arvoa on annettava eräille huolellisesti valmistelluille Mozartin Figaron häiden kohtauksille, jotka kaikessa vaikeudessaan soivat paikoin miltei ammattitasoisesti. Carmenin tempot nostivat kuuntelijankin hiukset pystyyn. Mutta vaikkei joka käsi kaikkia nuotteja soittanutkaan, oli kokonaisuus hämmästyttävän hämäävä. Hyvät nyanssit ja pitkälle viety puhtaus olivat koko konsertin myönteisimpiä piirteitä."

Jorma Svanströmin aikana orkesterin "repertoaari" oli suuri. Sitä hyödynnettiin moniin tilaisuuksiin. Esiinnyttiin Kaunialan sotavammasairaalassa, Allergialiiton "Puhtaan ilman päivillä" ja luonnollisesti alkusoittajina Lauttasaaressa pidetyissä hyväntekeväisyys- ja kulttuuritilaisuuksissa. Kiitosten kirjokin oli melkoinen. Tässä yksi niistä, verbaalisesti riipaiseva.

VAJAAMIELISTEN TUKI -
DE PSYKISKT EFTERBLIVNAS STÖD R.Y.
HELSINKI - HELSINGFORS
POSTISIIRTOTILI Nro 26363 POSTGIRO

Helsingissä joulukuun 31. pnä 1963.

Lauttasaaren Orkesteri
Toim. johtaja Pauli K u r k i
Särkiniementie 29 D
L a u t t a s a a r i

Vajaamielisten Tuki - De Psykiskt Efterblivnas Stöd ry:n hallituksen puolesta lausumme sydämellisimmät kiitoksemme riipaisevan kauniista musiikki-illasta, jonka Lauttasaaren Orkesteri yhdessä Lauttasaaren Laulajien kanssa piti yhdistyksemme työn tukemiseksi 28.12.63. Konsertin tuotto on osoittautunut huomattavaksi jo tähänastisten tilitysten perusteella arvioituna. Myös saamme edelleen yhä useampia vakuutuksia siitä, että yhdistyksemme jäsenet ja ystävät kuuntelivat konsertia mitä suurimmalla mieltymyksellä ja olivat ihastuneita hyvin valittuun ohjelmaan ja sen erinomaiseen esitykseen. Olemme sanomattoman kiitollisia Teille.

Kunnioittavasti

Vajaamielisten Tuki-
De Psykiskt Efterblivnas Stöd r.y.

Kalle Paalanen
puheenjohtaja

I.Elisabeth Olin
sihteeri

Kun Vajaamielisten Tuki ry:n hyväksi 28.12.1963 Vanhassa kirkossa pidetty konsertti tuotti yhdistykselle tulosta, järjestettiin konsertti uudistettuna huhtikuussa 1964 Kauppakorkeakoulun juhlasalissa. Solistiksi saatiin oikeusneuvosmies Kurt Wallden, yksi ajan tunnetuimpia pianisteja, Lauttasaarelainen persona grata, jonka puhelinnumerokin 678910 osoitti kotiseudun suuntaan. Wallden valitsi ohjelmaan Mozartin konserton n:o 24 c-molli ja orkesteri puolestaan hioi esityskuntoon Haydn'in sinfonian 104 ja Schubertin "Keskeneräisen". Siinä olikin kuulijoille koko sinfoninen arsenaali, kun vielä lopuksi soitettiin Beethovenia: Egmont-alkusoitto. Väkeä salin täydeltä, mutta lehdistö puuttui. Kevät 1964 oli "yhtä soittoa".

KONSERTTI
VAJAAMIELISTEN TUKI
r.y:n HYVÄKSI

Kauppakorkeakoulun juhlasalissa
LAUTTASAAREN ORKESTERI
Lauantaina huhtikuun 4 p:nä 1964
klo 19
Johtaja: JORMA SVANSTRÖM
Solisti: KURT WALLDÉN
(piano)
Ohjelma sisältää Haydn'ia, Mozartia, Schubert'ia ja Beethoven'ia.
Lippuja mk 5,— klo 18 alkaen Kauppakorkeakoulun lippukassasta.

22.5 pidettiin kevyt kahvikonsertti Lauttasaaren Laulajien kanssa Lauttasaaren Yhteiskoulun tukirahaston hyväksi. Solisteina olivat Mirjam Helin ja Harry Kangaste. Poliisimestarin lainopillisen apulaisen päätöksellä yleisö sai lopuksi tanssia 1½ tuntia.

Kun Gallen-Kallelan museon entisöintiin ja kunnostamiseen kerättiin varoja, oli orkesteri Tarvaspäässä "talkoissa" kolmas kesäkuuta.

Naistoimikuntani puolesta pyydän välittämään Lauttasaaren Orkesterin jäsenille sydämellisiä kiitoksemme kiinnostavasta musiikkiesityksistä "Kerätilaissaunna" 3.6.64 Tarvaspäässä.
Esitykset jäädytivät koko kylän.

Kiitollisena
Pirkko Gallen-Kallela

Pirkko Gallen-Kallela

Kurki Pauli,
toim. joht.
Orkesterin **puheenjohtaja**,
LO:n jäsen v.1958,
soitin viulu

Doelzig Johannes,
taiteilija, orkesterin
varakapellimestari,
LO:n jäsen v.1961,
soitin alttoviulu

Härkönen Rosemarie,
rouva, musiikintoimittaja
LO:n jäsen alusta alkaen
soitin alttoviulu

Alanko Heikki Kalervo,
mainospurtaja
LO:n jäsen v.1954,
Johtokunnan jäsen
soitin oboe

Arjava Jouni Juhani,
yli-ins. istopäällä,
LO:n jäsen v.1963,
soitin corno

Aidereinen Antti,
fil. maist.
LO:n jäsen alusta alkaen,
Johtokunnan jäsen
soitin klarinetti

Bäckmann Matti Olevi,
merkonomi, ekonat yo.
LO:n jäsen v.1957,
soitin pasuuna

Bäckman Ilkka Kullervo,
valt. yo.
LO:n jäsen v.1958,
soitin corno

Hellemaa Hannu,
hammaslääkäri
LO:n jäsen v.1953,
soitin sello

Honkaranta Aarre Ensio,
toim. joht.
LO:n jäsen v.1955,
soitin viulu

Härkönen Martti,
korvalääkäri
LO:n jäsen v.1946,
Johtokunnan jäsen
soitin sello

Härkönen Simo,
varatuomari
Orkesterin puheenjohtaja
vuosina 1946–48; 1950–1956
LO:n jäsen alusta alkaen,
Johtokunnan jäsen koko
toiminnan ajan
soitin viulu

Jalas Aino Kirsti Kyllikki,
koululainen, musiikinop.
Sibelius-Akatomiassa
LO:n jäsen v.1963,
soitin oboe,

Karaspuro Jouko,
ekon. osastopäällä
LO:n jäsen v.1954 ja
1960,
soitin klarinetti

Kokko Jorma,
musiikin opisk.
LO:n jäsen v.1963,
soitin basso

Kynäs Lauri,
lehtori
LO:n jäsen v.1961,
soitin viulu

Nevalainen Riitta,
koululainen
LO:n jäsen v.1965,
soitin oboe

Nuotio Pekka,
koululainen
LO:n jäsen v.1963,
soitin trumpetti
Nuotiston hoitaja

Ojanto Antero,
valt. yo.
LO:n jäsen v.1962,
soitin pasuuna

Rinne Mauno,
ekonomi
LO:n jäsen v.1952,
johtokunnan jäsen,
rahastonhoitaja
soitin trumpetti

Sirkjärvi Vilhelm Teodor,
vakuutusmatt. tarkastaja
LO:n jäsen v.1958,
johtokunnan jäsen
soitin viulu

Söderblom Rolf,
valokuvaaja
LO:n jäsen v.1956,
soitin trumpetti

Tilli Kalevi,
kauppat. ja fil. maist.
paukinjohtj.
LO:n jäsen v.1955–61,
soitin sello

Tollet Aili Eva Eija Elisabet
o.s. Sevelius,
fil. maist.
LO:n jäsen v.1963,
soitin viulu

Viljanen Juhani,
ekonomi
LO:n jäsen v.1951,
soitin fagotti

Viljanen Antero,
varasto- ja kulj. päällä,
LO:n jäsen v.1948,
soitin kontrabasso

Virpo Holmer Vilho,
agronomi
LO:n jäsen v. 1946,
varapuheenjohtj. 1952–58 ja
1961–edelleen,
soitin hulilu

Kuvakokoelma orkesterin soittajistosta vuodelta 1965.

Lauttasaaren Säätiö, joka synnytettiin samaan aikaan kuin Lauttasaaren Orkesteri, kerää varoja lahjoituksina ja sijoittaa ne. Tuoton Säätiö jakaa avustuksina Lauttasaaressa toimiville järjestöille ja koko alueen kehittämiseksi. Säätiö otti suojatikseen myös Lauttasaaren Orkesterin, - ja huomasi, että kulttuurin kehittäjänä oli saaren omavaraisuus tältäkin kohden hoidettava. Orkesteri onkin kiitollinen siitä tuesta, jonka säätiö on sille antanut. Orkesterin 20-vuotiskonsertin tarjosi lauttasaarelaisille Lauttasaaren Säätiö.

Juhlakonsertti pidettiin Ruotsalaisella Yhteiskoululla Haahkatie 10 sunnuntaina 21.3.1965. Orkesteri valmistautui hyvin Jorma Svanströmin johdolla tähän tilaisuuteen, joka aloitettiin komeasti Heroldin alkusoitolla Zampa. Säätiön puolesta puhui lääket.lis. Väinö Pensala. Kurt Wallden esitti orkesterin säestämänä Liszt'n pianokonsertin e-molli. Konsertti huipentui Beethovenin sinfoniaan n:o 3 (Eroica). Ilmaiskonsertti sunnuntaina ja sopiva kellonaika olikin kerännyt runsaan kuulijakunnan. Ehkäpä myös koulu uutuudellaan houkutteli joitakin uteliaita.

Konserttipaikkana Ruotsalaisen Yhteiskoulun juhlasali oli lähes 40:lle soittajalle ja flyygelille varsin epämukava, pituudeltaan mittava mutta kapea. Jousisto oli porrastettava niin, että soittosuuntana oli katsoja. Tässä yksi konsertin arvosteluista - viimeisistä - , sillä lehdistön kulttuurisivut suljettiin amatööreiltä vuoden 1965 päättyessä.

Hels. Sanit

Torstaina maaliskuun 25 pnä 1965

:ateemikko ym-
antanut niukas-
tostaakseen sen
flirttaillut tämän
ut lehteä, ei liit-
ueeseensa. Aka-
soittamaan val-
nutta palaa ma-
npäämies on lyö-
kiinni ilmoitet-
puhua kanssan-
paamasta luokan
iita". Kaikki on
nikko luettelee:
ut Sorbonnessa,
ikkalaisissa yli-
teoksestaan "Hu-
is ja selitys" on
ymmenentuhatta
on Amsterdamin
burgin salatiede-
tori; hän on saa-
n palkintoa, hä-
isa hämmästytti
i.
:atkaisee miek-
iamerkit rinnas-
e kasaksi jalko-

estää häntä ja
ii) — Älä tee si-
Se on ainoa mi-
ä!
radikaali Le
ir on riemumie-
n vuoropuhelun,
kohdistuu mm.
lioppilastutkinto-
isiesitys tapahtui
ix-en-Provencen
sa näytelmän
e" yhteydessä.
ssa "Aukko" jää-
i välityön ase-

ilkka Mäki

—

ministeri Harold
inut Mike Yar-
yttelijän seuraa-
än alahuoneessa,
riikkona, 23-vuo-
telija, joka ha-
ohjelmaansa pää-
htivan esityksen,
sterille ja pyysi,
i seuraamaan tä-
ä alahuoneessa.

Lauttasaaren Orkesteri

Lauttasaaren Orkesteri, joka konsertillaan juhli kaksi vuosikymmentä kestänyttä toimintaansa, kuuluu pääkaupungin amatööriorkesterien eturiviin. Orkesterin johtajina ovat toimineet monet tunnetuimmista kapellimestareistamme, muiden muassa Paavo Berglund ja Jorma Panula, ja sen soittajistoon on kuulunut ja kuuluu sekä ansioituneita harrastajia että nimekkäitä musiikin "ammattilaisiakin". Orkesterin historiikkia lukiessaan saa hyvin voimakkaan "aus Liebe zu Kunst"-vaikutelman, ja sehän on kaiken musiikinharrastuksen aatelismerkki.

Nykyisen johtajansa kapellimestari Jorma Svanströmin tahtipuikon alla orkesteri elää ilmeistä nousukautta. Sitä todisti juhlakonsertin ohjelmakin, jonka orkesterin päänumeroksi oli rohkeasti valittu Beethovenin kolmas sinfonia. Huolellisen ja innostuneen harjoitustyön kauniit jäljet olivat kaikkialla nähtävissä ja kuultavissa; jouset soivat parhaimmillaan intensiivisemmin kuin niiden lukumäärään katsoen uskoisikaan, puupuhaltimet piirsivät kauniita sooloja ja vaskiryhmä loi jykevän soinnillisen perustan. Kaiken amatöörimusisoinnin pahin peikko, säveltason epäpuhtaus, oli ainakin juhlakonsertissa suljettu Lauttasaaren ruotsalaisen yhteiskoulun juhlasalin ovien ulkopuolelle. Ja mikä tärkeintä, musisointia sävytti elävä, taiteellisiin päämääriin tähtäävä innostus. Myös solistinumero oli valittu tasosta tinkimättä; Lisztin Esduuripianokonsertossa orkesteri tuki Kurt Walldénin briljanttia esitystä lähes ammattimaisen täsmällisesti.

Pääkaupunkimme laajentuessa ja pirstoutuessa jatkuvasti uusiksi pienoiskaupungeiksi ovat "paikalliset" kulttuuriharrastukset jälleen tulleet entistä tärkeämmäksi osaksi Helsingin taideharrastusten kokonaisuutta. Lauttasaaren orkesteri näyttää tässä hyvää ja kiitettävää esimerkkiä.

Erkki Salmenhaara

"Musiikkikulttuurille ei voi olla sen lujempia tukipylväitä kuin amatöörisoittajat", totesi 2.4 vielä Kauppalehti.

N:o 77 — 1965

nuotin vierestä

Lauttasaaren orkesteri 20-vuotias

ITSE ASIASSA AINOA todella välttämätön edellytys taiteelle yhteiskunnassa on harrastus — sen vakuuttavimpana muotona omakohtainen harjoittaminen, "aus der Liebe zur Kunst". Ilman tätä taide menettää yleisen käsityksen mukaisen funktionsa; en voi olla toteamatta, että esim. tällä vuosisadalla esitetyt monet absurdit käsitykset taiteesta riippumattomana ns. sosiaalisesta kontaktista joutuvat edellyttämään myös tämänlaatuista taiteen funktiota. Musiikkikulttuurilla ei voi olla sen lujempia tukipylväitä kuin amatöörisoittajat.

Lauttasaaren kaksikymmentä vuotta täyttävä orkesteri tuo mieleen myös toisen amatööritoiminnan arvokkaan tarkoitusperän. Mitä kaikkea merkitsee tämänkaltainen kiinteä sisäinen toiminta pienessä osassa suurta Helsinkiä? Se nostaa omalta osaltaan arvoa lähentää ihmisiä ja luo viihtyisyyttä kasvattamalla sangen positiivista nurkkapatrioottista ylpeyttä — "Civis Romanus sum" -henkeä.

★

LAUTTASAAREN ORKESTERIN historia on värikäs. Vuoden 1944 syksyllä sota oli päättynyt. Sekasortoisessa ilmapiirissä, vapautuneessa ja vauhdikkaassa asevelihengessä varatuomari ja kansakoulunopettaja suoraotteisesti perustivat "Lauttasaaren orkesterin". Herroilla Simo Härkönen ja Martti Lahtinen oli tietenkin leikki mielessä, mutta monien enemmän tai vähemmän valoisten vaiheiden jälkeen heidän orkesterinsa työskentelee tällä hetkellä neljännelle kymmenelle kohoavine soittajistoineen ja kuuluu suomalaisten amatööriorkestereiden kärkeen.

Lauttasaaren orkesterin maineen ja tason takana ovat olleet korkeimman luokan kapellimestarit, Paavo Berglund, Jorma Panula, Kalervo Tuukkanen, Toivo Lehtelä, Pentti Sistonen, Onni Kelo, Josef Rauttenbacher. Solistikaarti on niin ikään komeata: Jolanda Maria di Petris, Ritva Arjava, Väinö Arjava, Artto Granroth, Kurt Walden, Mirjam Helin, Olavi Tilli, Emanuel Elola, Einar Englund, Harry Kangaste, Ritva Rajala, Eero Harmaala.

★

LAUTTASAAREN ORKESTERIN 20-vuotiskonsertin ohjelma oli valittu kunnianhimoisesti, korkein taiteellisin ambitioin. Näin saatiin tilaisuus todistaa juhlayleisölle, että orkesteri ei ainoastaan suorita musiikin pioneerityötä, vaan pystyy myös täysipainoiseen, todellisen konserttielämyksen tuottavaan taiteelliseen antiin. Erityisen kiitettävää oli rehellinen kiinnikäyminen teosten kaikkiin, niin teknisiin kuin tulkinnallisiinkin ongelmiin; mistään ei ollut tarvinnut amatööriyteen viitaten anteeksipyydellen tinkiä. Orkesterin nykyisen johtajan, Jorma Svanströmin päänumerona oli Beethovenin "Eroica", solistina soitti Kurt Walden Lisztin Es-duuri pianokonserton.

Toim. joht. Pauli Kurki, orkesterin puheenjohtaja ja violisti.

Tapio Metsä

Orkesteri eli nousukautta. Hyväntekeväisyyskonsertit jatkuivat. Niihin saatiin aina kiitollinen kuulijakunta, mutta orkesterin kassan todettiin menneen melko tyhjiin. Apua tarvittiin. Kohteena oli jälleen Lauttasaaren Säätiö.

Lauttasaaren Säätiölle

Sen johdosta, että orkesterimme toiminta kuluvana vuonna on vaatinut huomattavasti menoja, mm. sankaripatsasrahaston hyväksi pidetyn kirkkokonsertin takia ja orkesterin saamat avustukset sekä kevätkonsertin tulot eivät ole riittäneet menoihin, anomme kunnioittavasti, että arvoisa säätiönne myöntäisi orkesterillemme 350 markan suuruisen avustuksen, jotta taloutemme saataisiin tasapainoon.

Orkesterin puheenjohtaja, sihteeri ja rahastonhoitaja veivät anomuksen suoraan Säätiön kokoukseen. Sytyttivät käsissään olevat kynttilät ja anomuksen esitettyään puhalsivat ne sammuksiin. Kokoushuoneeseen jäi lähestyvän hyvän tahdon juhlan - joulun tuoksu. Ja apua saatiin.
Kurt Walldenin avustamana järjestettiin vielä konsertti. Kotikenttäetuna oli se, että konsertti pidettiin tutussa harjoitustilassa Lauttasaaren Yhteiskoululla. Ohjelmaan sisältyi Beethovenin pianokonsertto n:o 4 G-duuri ja Dvorakin 4:s sinfonia, myös G-duurissa. Kun jokaisen soittajan velvollisuudeksi jäi hankkia kymmenen 2 mk:n arvoista kuulijaa, niin menestys oli turvattu - ainakin taloudellisesti.
Jorma Svanström oli tarmokas kapellimestari. Monet hyvät asiat huomattiin vasta jälkeenpäin. Kun Jorma otti vastaan Helsingin Poliisilaitoksen Soittokunnan kapellimestarin tehtävät Georg Malmstenin seuraajana, luopui hän orkesterimme johtajan tehtävistä vuonna 1967. On uskottavaa, että poliisien keskuudessa saatiinkin sitten aikaan järjestys ja kuri. Jormalle voimme olla kiitollisia hänen johtajakaudestaan. Hyväksymme mielihyvin Tasavallan Presidentin Jormalle suoman musiikkineuvoksen nimen ja arvon.

Orkesterimme 50-vuotishistorian pitkäaikaisimmaksi johtajaksi saatiin vuonna 1968 Radion Sinfoniaorkesterin soolosellisti Seppo Laamanen. Hän oli vastakohtaisuus edeltäjälleen. Seppo sai orkesteriin hengen, jossa jokainen soittaja on tärkeä. Hän sai luontevasti harjoituksiimme yhteenkuuluvaisuutta ja samaisti itsensä meidän kanssamme. Luonteenomaista yhteenkuuluvaisuutta, jossa on taito johtaa ja kuunnella joskus kokonaisuutta. Se olikin parasta harrastelijalle. Näin syntyi kokonaisuus, jossa jokainen yritti parastaan.
Alkuun Seppo johdatteli normaalit esiintymiskuviot, jotka tapahtuivat Lauttasaaressa. Hän pyrki aina valitsemaan ohjelmiston, josta soittajat selvisivät. Harjoituspaikkana oli edelleen vanha tuttu yhteiskoulu. Ympäristömuutoksia alkoi kuitenkin tapahtua. Myllykallion kupeeseen (Isokaari 19) valmistui uusi upea Lauttasaaren Yhteiskoulu. Vanhan yhteiskoulun tiloihin yritettiin sijoittaa alkoholistien huoltolaitos, mutta lauttasaarelaisten vastustus oli niin suuri, että päättäjät luopuivat yrityksestä. Orkesteri sai vielä pitkään pitää harjoituspaikkansa.
25-vuotiskonsertti pidettiin jo sitten uuden yhteiskoulun mittavassa juhlasalissa.

Kutsumme Teidät
Lauttasaaren Orkesterin
25-vuotiskonserttiin, joka pidetään
Lauttasaaren yhteiskoulun juhlasalissa
torstaina 19. 3. klo 19.30. 1970

Lauttasaaren säätiö 25-vuotias

Sibelius: Kevätlaulu
Puhe: Fil.maist. Martti Janhunen
Gluck: Aaria oopperasta "Orfeus"
Verdi: Canzone oopperasta "Trubaduuri"
Haydn: Sinfonia n:o 94

Konsertin tarjoaa Lauttasaaren säätiö • Orkesteria johtaa Seppo Laamanen ja solistina Mirjam Hannula

Orkesterin 25-vuotiskonsertin 19.3.1970 tarjosi jälleen Lauttasaaren Säätiö. Solistina oli laulajatar Mirjam Hannula.
Ns. uuden Lauttasaaren Yhteiskoulun tiloissa onkin orkesteri sittemmin harjoitellut. Lisääntyvä sisäurheilutoiminta vei jo alkuun orkesterilta "juhlavimman" osan, mutta saimme omat harjoitustilamme kirjastohuoneesta ja myöhemmin kahviosta. On kiitettävää, että yhteiskoulu uimahalleineen pitää edelleenkin sisällään monipuolista toimintaa, varsinaiset liikunta- ja kulttuuritilat kun vielä puuttuvat Lauttasaaren asukasluvultaan lisääntyvältä saarelta. Orkesteri on pysynyt omalla alueellaan paitsi silloin, kun kutsu on kuulunut valtakunnallisiin tilaisuuksiin. Vaihtoehtoisena konserttipaikkana on usein ollut Lauttasaaren kaunis kirkko; erinomainen ja akustisesti hyvä. Sinne pyrittiin valitsemaan myös ohjelma hengellisesti hyvin, - mutta palautetta emme saaneet, koska "aplodit" puuttuivat. Kirkkoherra Voitto Viron aikana tuli moniin kirkon menettelytapoihin uutta synergiaa. "Jos kirkko on konserttipaikkana, niin kirkkolakikaan ei kiellä siellä esittämästä suosiota. Saarnat ovat asia erikseen." Hän antoi alkuun esimerkin. Kun orkesteri oli soittanut ensimmäisen kappaleensa, aloitti kirkkoherra itse kättentaputuksen - ja kirkkokansa yhtyi siihen.
17.2.1972 pidettiin kirkkokonsertti, johon laadittiin "kliininen" ohjelma. Päivä oli sunnuntai ja olisi ollut iltakirkon aika. Voitto Viroa replikoiden: " Onhan parempi, että täällä on väkeä enemmän kuin normaalisti sunnuntaisin iltakirkossa." Konsertti pidettiin Allergialiiton hyväksi.

Orkesterin konserttiohjelman johti Seppo Laamanen ja soitti itse Bachin sarjan soolosellolle. Orkesterin liikuttavana loppunumerona oli Albinonin Adagio. Siihen kuuluvan viulusoolon soitti Atso Fagerström, konserttimestari. Sovitus oli Simo Härkösen. Konsertin päätyttyä kiitoksen sanat esitti Allergialiiton puheenjohtaja, professori Klaus Järvinen. Myöhemmin olemme kuulleet, että rouva Järvinen oli kysynyt mieheltään: "Et ole varmaan aikaisemmin puhunutkaan kirkossa?" "Olen". "Koska?" "Silloin, kun sanoin TAHDON".
Esiintymispaikoiksi löydettiin uusiakin tiloja. Kevennettiin konsertti-ilmettä, ja pidettiin Cocktail-konsertti, joka vaati suljetun tilan. Toimitusjohtaja Otso Pietinen lupasikin antaa mainosvalokuvaamonsa studion käyttöömme ja vastata siitä, että hän isäntänä on itse paikalla. Näin katsottiin tilaisuus "suljetuksi". Tarkkaan valikoidun kutsulistan mukaan saatiin sali täyteen: tasan 100 musiikista kiinnostunutta ja nautinnonhaluista kuulijaa. Kun studion tiloissa ei ollut tarpeeksi tuoleja niin jo kutsukorteissa pyydettiin jokaista tuomaan mukanaan tuolinsa. Sunnuntaina 25.3.1973 klo 14 vaelsikin osoitteeseen Veneentekijäntie 20 konserttiväkeä jakkarat käsissään. Konserttikutsuun oli perferoitu irrotettavat kuponkiosat. Ensimmäinen kuponki "TERVETULOA" irrotettiin jo ovella ja annettiin käteen muovimukillinen cocktailia. Konsertti alkoi Paciuksen Kaarle-kuninkaan metsästyksellä. Ennen toisen numeron alkua mukia täydennettiin ja irrotettiin kuponki "ANDANTE NONTROPPO". Konsertin solisti Ilmari Haapalainen aloitti Philiderin sarjan viola di gampalle. Jo tässä vaiheessa saattoikin monelle jäädä epäselväksi, oliko soittimessa neljä vaiko viisi kieltä. Ja sitten kuponki "FORTE FORTISSIMO". Sen se vaatikin, eikä orkesteri jättänytkään Schubertin h-molli-sinfoniaa keskeneräiseksi. Lopuksi vielä "PIANISSIMO", sillä Francis Popyn'n Itämaisen sarjan viimeinen osa oli Patrulli. Patrullia ei tarvittu, vaikka konserttiyleisö saattoikin olla jo hieman liikuttuneessa tilassa. Konsertti päättyi mahtaviin aplodeihin.

Valtakunnallisiakin tilaisuuksia oli - ja varsin mittavia. Uudesta Finlandia-talosta oli tullut taitojemme mittapuu. Taiteilijaparaatissa oli konserttisalin 1700:n istuimisto loppuunmyyty. Yhdessä Viipurin Lauluveikkojen kanssa olimme vihkimässä Käpylään noussutta Karjala-taloa. Ja sitten Yliopiston juhlasalissa, Kalevala-juhlassa, joka oli samalla Karjalan Liiton 30-vuotisjuhla, esitimme Sibeliuksen "Tulen synnyn" Tilaisuudessa tasavaltaamme edusti presidentti, UKK.
Yliopiston juhlasalissa lokakuussa 1974 orkesteri esiintyi Suomen hammaslääkäriliiton 50-vuotisjuhlassa. Sellosolistina oli orkesterin oma hammaslääkäri Hannu Hellemaa.
Uuden päivämäärämerkinnän tullessa muotiin olikin 1975-04-11 edessä 30-vuotisjuhlakonsertti. Kutsukortit lähetettiin numeroituina jokaiselle orkesterin ystävälle. Numeroinnin 0-131 piti kattaa koko konserttimme kustannukset.

№ 114

Lauttasaaren Orkesterilla on kunnia kutsua Sinut ja 131 muuta orkesterimme piirissä nimeämää ystäväänsä yksin tai kaksin

30-vuotis-
juhlakonserttiinsa,

jonka pidämme Lauttasaaren Yhteiskoulun juhlasalissa perjantaina 11 pnä huhtikuuta 1975.
Konsertti alkaa klo 19.30.
Konsertin johtaa Seppo Laamanen ja pianosolistina on Ritva Arjava.
Puhtaasta viidenmarkan pääsylipputulosta koituu kaikki hyöty orkesterimme toimintaan seuraaviksi vuosikymmeniksi.
Nauti musikaalisten ystäviesi seurasta.

Lauttasaaren Orkesteriyhdistys ry.

Alanko Heikki Kalervo, mainospiirtäjä LO:n jäsen v. 1954, **Johtokunnan jäsen** soitin oboe

Anttonen, Erkki, "oloneuvos" LO:n jäsen v. 1957 soitin trumpetti

Apo, Leo lehtori LO:n jäsen -73 soitin viulu

Arjava Jouni Juhani, yli-ins. tstopääll. LO:n jäsen v. 1953, soitin corno

Härkönen Simo, varatuom. Orkesterin puheenjohtaja vuosina 1946–48; 1950–56 LO:n jäsen alusta alkaen, **Johtokunnan jäsen** koko toiminnan ajan, soitin viulu

Jusellus, Holger, lääket. ja kir. tri jäsen -48 soitin corno

Keraspuro Jouko, ekon. osastopääll. LO:n jäsen v. 1954 ja 1960, soitin klarinetti

Kattelus, Jorma, yhteyspäällikkö orkesterin jäs. v. 1974 kontrabasso

Rinne Mauno, ekonomi LO:n jäsen v. 1952, **johtokunnan jäsen**, rahastonhoitaja, soitin trumpetti

Satukangas, Unto, nuottikraafikko LO:n jäsen v. 1972 soitin, basso

Soppälä, Risto, valt. tri LO:n jäsen v. 1974 soitin viulu

Sirkjärvi Vilhelm Teodor, varatuomari, tarkastaja LO:n jäsen v. 1956, **johtokunnan jäsen** soitin viulu

Orkesterin 30-vuotishistoriikki esitteli –

30-vuotiskonsertin solistina oli pianisti Ritva Arjava. Isä, viulutaiteilija Väinö Arjava, oli jo aiemmin ollut orkesterin solistina ja Ritvan veli Jouni on edelleenkin orkesterimme vahvimpia käyrätorven soittajia. Hän oli vuotta aiemmin (1974) soittanut kevätkonsertissamme Mozartin käyrätorvikonserton nro 3, Es-duuri.
Juhlakonsertin ohjelmaan oli orkesteri löytänyt Heikki Suolahden Sinfonia Piccolan, monta vuotta unohduksissa olleen teoksen.
Suomen ehkä nuorin sinfoonikko Heikki Suolahti syntyi 1920 ja kuoli 16-vuotiaana ylioppilaskeväänään 1936. Orkesteri paneutui Sepon johdolla sinfonian soittamiseen täysin sydämin.
Konsertin päätteeksi Ritva Arjava soitti orkesterin säestämänä Mozartin pianokonserton G-duuri.

Auterinen Antti
fil.maist.
LO:n jäsen alusta alkaen.
Johtokunnan jäsen
soitin klarinetti

Byman Hjalmar,
t.O:n jäsen v. 1967.
soitin viulu

Boolziq Johannes,
taiteilija, orkesterin
varakapellimestari,
LO:n jäsen v. 1961,
soitin alttoviulu

Hellemaa Hannu,
hammaslääkäri
LO:n jäsen v. 1953,
soitin sello

Kilas Ruben Fredrik,
toim.joht.
LO:n jäsen v. 1962,
soitin viulu
konserttimestari

Kurki Pauli,
toim.joht.
Orkesterin **puheenjohtaja**
LO:n jäsen v. 1958,
soitin viulu

Kuplainen, Aulis,
postimies
orkesterin jäsen v. 1974
trumpetti

Lampio Vesa Väinö,
LO:n jäsen v. 1968,
soitin viulu

Suonio, Aija,
peruskoulunopettaja
LO:n jäsen v. 1972
soitin sello

Vahvanen, Raili,
fil.maist.
LO:n jäsen v. 1966
soitin viulu

Virpo Helmer Vilho,
agronomi
LO:n jäsen v. 1945,
varapuheenjoht. 1952–58
ja 1961–edelleen,
soitin huilu

Roimala, Vilho,
orkesterin jäsen v. 1960
viulu

perussoittajistoa kahden vuosikymmenen takaa

Täysin sydämin paneutui Seppo orkesterimme harjoittamiseen, vaikka tiesimme häntä kohdanneen suuren surun. Hänen vaimonsa kuoli elokuussa 1973, ja puoli vuotta myöhemmin hänen poikansa kuoli. Mutta Seppo osasi koota itsensä ja jaksoi jatkaa orkesterimme kapellimestarina. Kun 30-vuotiskonsertti oli saanut myönteisen palautteen, aloitettiin uuden yleisön aktivointi. Oli helpotettava konserttijäykkyyttä. Niinpä jälleen järjestettiin hyvin "puhaltavat" palokunnan juhlat. Torvensoittajille se antoikin aivan uutta puhtia. Saatiin käyttöömme paloauto ja "hälytettiin" Lauttasaari. Lauantai-illan pimetessä sytytettiin soihdut uuden palokunnan talon eteen. Orkesterin VPK:n soittajat kiersivät paloautolla Lauttasaarta ja soittivat kutsumarsseja. Ennen tilaisuuden alkua kajauttivat trumpetistit tervetuliaisfanfaarin Palokunnan portailta. Tilaisuus keräsikin väkeä, sillä tuolloin antoi TV:n

Honkaranta Aarre Ensio,
metsäneuvos
LO:n jäsen v. 1955,
soitin viulu

Hynninen, Leo,
vahtimestari
LO:n jäsen 1974
soitin corno

Härkönen Martti,
lääkäri
LO:n jäsen v. 1946,
Johtokunnan jäsen
soitin sello

Härkönen Rosemarie,
LO:n jäsen alusta alkaen,
soitin alttoviulu

Lehtiluoto Pontti,
arkkitehti
LO:n jäsen v. 1969,
soitin huilu

Mauranen, Pekka,
tekn.lis.
LO:n jäsen vuodesta 1971
soitin fagotti

Miettinen Asko,
fil.kand.
LO:n jäsen v. 1967,
orkesterin sihteeri,
soitin oboe

Pyykkö, Into,
arkkitehti
viulu, alttoviulu
LO:n jäsen v. 72

Leiviskä, Aarni,
tistovirkailija
LO:n jäsen -74
soitin viulu

Laamanen, Seppo
Lauttasaaren Orkesterin
kapellimestari vuodesta
1968.

katselu ihmisille vielä liikkumavaraa. Orkesteri ei alkusoittoaan soittanutkaan, vaan se laulettiin. Tilaisuutta juhlisti Tippavaaran isäntä (Oke Tuuri) sekä täydensi Lauttasaaren Laulajat johtajanaan "palopäällikkö" Sampo Sovijärvi. Juhlapuhujana oli "ruiskumestari", orkesterin puheenjohtaja. Vuosi oli 1976.

Palokunnan juhlasalista toivoimme saavamme uutta konserttitilaa. Toisin kuitenkin kävi. Sali ja kahvio varattiin muuhun käyttöön. Tuli muotiin squash ja sali "karsinoitiin".
Mutta tilavaihtelua piti olla. Jo toisen kerran turvauduimme mainoskuvaamo Otso Pietisen studioon. Se olikin nyt intiimin konsertin paikka. Palmusunnuntaina 11.4.1976 (ilman cocktaileja) järjestettiin konsertti.
Ohjelmassa avustivat sävellyksillään Mozart, Weber ja Dvorak. Solistit ja kapellimestari olivat omasta takaa.

Kutsumme Teidät ystävällisesti

KONSERTTITILAISUUTEEN

joka järjestetään palmusunnuntaina 11.4.1976 klo 14.00
Otso Pietisen Studiolla, Veneentekijäntie 20, Lauttasaari.

Ohjelmassa avustavat sävellyksillään Wolfgang Amadeus Mozart, Carl Maria von Weber sekä Antonin Dvorak ja soitannallaan Lauttasaaren Orkesteri taiteilija Seppo Laamasen johdolla, solistcina Leena Kuoppamäki, huilu, Jouko Karaspuro, klarinetti, Antero Ojanto, fagotti sekä Gösta Ölander, corno.

Carl Maria von Weber
Taika-ampuja, alkusoitto

Wolfgang Amadeus Mozart
Sinfonia Concertante solistikvartetille ja orkesterille, KV 297

Antonin Dvorak
Sinfonia No 5 (9) e-molli, "Uudesta Maailmasta"

Kutsuamme noudattivat lähes kaikki. Ja ne, jotka tulivat, maksoivat studioon varatuista istumapaikoistaan ilomielin 10 mk, sillä he olivat valitut. Istuimet oli saatu paikalle talkoovoimin. Konsertti oli sekä kuulijoille että soittajille varsin antoisa. Studion isäntä ei kylläkään itse ollut paikalla, vaan Italiassa, Villa Lantessa. Tilaisuudesta lähetettiin sähke Roomaan orkesterin puheenjohtajan sanoittamana:

Kiitos Otso Pietinen -
Eila Hiltunen.
Studiossas' pesii nyt -
Kurki lintunen."

Perjantaina 5.5.1978 kutsuttiin lauttasaarelaiset "Flyygelikonserttiin". Konsertin pääsylipputuloilla kerättiin pohjarahasto Lauttasaareen hankittavaa konserttiflyygeliä varten. "Flyygeli sijoitetaan Lauttasaaren Yhteiskoululle, Lauttasaaren Yhteiskoulun Tuki ry:n omistukseen. Näin voidaan olla varmoja siitä, että soitin on Lauttasaaressa asuvien ja täällä vierailevien pianistien esityksiä varten käytettävissä. Samalla pyritään edesauttamaan korkeatasoisen pianomusiikin saapumista lauttasaarelaisten keskuuteen." Pääsymaksu oli jokaisen valittavissa. "Irrottakaa flyygeliraha ohjelmasta ja maksakaa se ovella tai ellette pääse konserttiin, suorittakaa osuutenne Yhteiskoulun Tuki ry:n tilille 102050-14034-6.

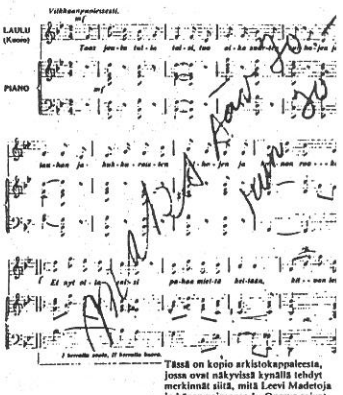

Tässä on kopio arkistokappaleesta, jossa ovat näkyvissä kynällä tehdyt merkinnät siitä, mitä Leevi Madetoja ja hänen vaimonsa L. Onerva saivat tekijänpalkkiona v. 1920.

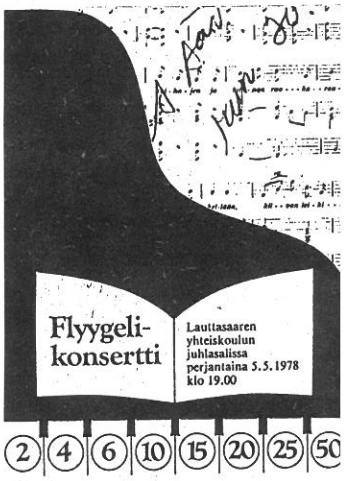

500 mk tai sitä enemmän lahjoittaneiden nimet kaiverretaan flyygeliin kiinnitettävään hopealaattaan." Lauttasaaren Musiikkiopiston oppilaat olivat mukana esityksillään ja orkesterimme täysin mitoin.
Flyygelihankkeen saatteeksi sanat antoi rehtori Esko Ranta. Flyygeli on nyt juhlasalin hyvin taltioidussa suojassa, mutta hopealaatta siitä kuitenkin puuttuu.
Lauttasaaren Laulajilla ja orkesterillamme on ollut yhteinen rakkaus. Molemmat yhdessä ja erikseen ovat olleet rakentamassa vahvaa musiikkikulttuuria Lauttasaareen. Lauttasaaren Laulajat perustettiin vuonna 1948. Kuoron ensimmäisiä johtajia olivat Toivo Lehtelä, pisimmän ajan Ilkka Kuusisto sekä Sampo Sovijärvi. Niinpä jälleen yhdessä järjestettiin kirkkokonsertti 4.11.1979, jossa ohjelman päätteeksi yleisö pääsi mukaan yhteisesitykseen. Sibelius: "Soi kunniaksi Luojan...".

LAUTTASAAREN ORKESTERI

I Viulu
Aiste Erkki, opiskelija
Apo Leo, Lehtori
Honkaranta Ensio, metsäneuvos
Härkönen Simo, varatuomari
Karlsson Otto, eläkelainen
Kurki Pauli, toim.johtaja
Poutanen Kaisa, tekn.lis.
Vahvanen Raili, fil.kand.

II Viulu
Hilden Leo, hypnoterapoutti
Kallio Mauri,
Loivijäki Aimi, tsto.virkalilja
Myyrylänen Tarja, koululainen
Myyrylänen Tolla, koululainen
Niinistö Mauri, ekonomi
Pursiainen Kalle, lääket.kir.tri
Rope Jukka, mittaustekniikko
v.Ungern-Stenberg Erich, arkkit.

Alto
Härkönen Rosemarie, ohj.toimitt.
Pyykkö Into, arkkitehti

Sello
Hellemaa Hannu, hammaslääkäri
Hirvonen Jouko, insinööri
Härkönen Martti, lääket.lis.
Sunoll Alja, fil.maister

Kontrabasso
Satukangas Unto, nuottigraaf.

Huilu
Kujala Kati, dipl.insinööri
Lehtiluoto Pentti, arkkitehti
Pöyhönen Liisa, lastentarh.opett.

Oboe
Miettinen Asko, fil.tohtori
Pulkkinen Kyösti, apul.prof.
Teirilä Marjatta, opiskelija

Klarinetti
Karaspuro Jouko, ekonomi
Leppälä Kimmo, opiskelija
Numminen Kalja, pankkiloimihenk.

Fagotti
Ladislav Ács, opiskelija

Trumpetti
Kupiainen Aulis, postimies
Piparinen Eino,
Rinne Mauno, ekonomi

Käyrätorvi
Arjava Jouni, yli-insinööri
Hynninen Leo, vahtimestari
Juselius Holger, lääket.tohtori
Thors Moa, opiskelija

Pasuuna
Laine Janne, koululainen
Virto Ilkka, vahtimestari

Tuuba
Isomäki Markku, dipl.insinööri

Lyömäsoittimet
Tuominen Seppo, musiikkisihteeri

Kirkkokonsertissa Lauttasaaren Laulajia johti Sampo Sovijärvi. Lauttasaaren Orkesterin käyrätorvet (Jouni Arjava, Moa Tors, Holger Juselius ja Leo Hynninen) soittivat kvartettina Pyhiinvaeltajain kuoro-osan Wagnerin oopperasta Tannhäuser. Orkesterin ohjelmistossa olivat mukana säveltäjät Weber, Franck ja Sibelius. "Toimintavuosi 1979 oli orkesterin kolmaskymmenesneljäs. Soitttajisto on lukumäärältään säilynyt edellisen vuoden tasolla. Harjoitusaktiivisuus on ollut tyydyttävä. Harjoitukset on suunnattu keväällä 1980 tapahtuvaan orkesterin 35-vuotisjuhlaan." Näin muistioi fil.tri Asko Miettinen, silloinen orkesterimme sihteeri.

Orkesteri valmistautuikin juhlakonserttiin, joka pidettiin 22.4.1980. Yllättävästi päivä oli tiistai, mutta kuulijakuntaa oli. Konsertti järjestettiin Etelä-Suomen Syöpäyhdistys ry:n hyväksi Lauttasaaren Yhteiskoululla.

35. SOITTOVUODEN KONSERTTI

Konsertin solistina oli Arto Satukangas, 17, nuori ja lahjakas pianisti, joka vuotta aiemmin oli voittanut jaetun ensimmäisen sijan Maj Lind -pianokilvassa. Arto soitti orkesterin säestämänä Mozartin painokonserton n:o 27 B-duuri. Orkesterin osuutena oli Weberin alkusoitto Taika-ampuja sekä Sibeliuksen Karelia-sarja.

Juhlakonserttiin päättyi Seppo Laamasen merkittävä ja pitkäaikainen johtajakausi. Vaativa tehtävä RO:n soolosellistinä ja lisääntynyt solistikonserttien määrä veivät hänen aikansa meiltä. Kiitämme Seppoa ja muistamme sanat: "En sano hyvästi, vaan näkemiin."

Näkemisiin on sitten useasti palattukin.

Johtajahankinta aloitettiin uudelta pohjalta. Orkesteri asetti itsensä "harjoituskentäksi". Otettiin yhteys Jorma Panulaan, joka hyväksyi ajatuksen ja asetti orkesterimme eteen "Kapu"-luokaltaan Petri Sakarin.

Syksy 1980 aloitti aikakauden, jossa nuoret "maestrot" saivat määrätä tahdin mielensä mukaan. Jo heti alkuun totesimme Petri Sakarin valinneen kapellimestarin uran. Musikaalisesti kehittynyt ja tarkkakorvainen; peruskoulutukseltaan violisti. Tahdinlyönti selkeää ja verbaalinen ohjaus naseva. Orkesterimme esiintymisiin kuuluivat vuosittaiset rutiinitehtävät: Lauttasaari-päivän ja itsenäisyyspäivän tilaisuudet soitettiin Petrin johdolla.
14.12.1980 oli jo Seppo Laamanen solistina soittaen Bachia. Maija Kontunen soitti viulusoolon Mozartin D-duurisonaattiin ja orkesteri Schubertin h-mollisinfonian. Konserttipaikkana oli Lauttasaaren kirkko. Syyskauden 1981 aikana esiinnyttiin kahdesti Karjala-talossa; 3.10 oli Valamo-seuran konsertti ja 1.11 Karjalan Sivistysseuran 75-vuotisjuhla. Seuraavana keväänä samassa paikassa oli 17.5 Kevätmatinea. Ja sitten vuosi 1982 huipentui rohkeaan suoritukseen.

Lauttasaari-lehti 6/12-82

LAUTTASAAREN ORKESTERI KONSERTOI TUKHOLMASSA

□ Lauttasaaren orkesteri esiintyi adventtisunnuntaina 28. marraskuuta Tukholman suomalaisessa kirkossa kapellimestari Petri Sakarin johtamana. Orkesterin ensimmäisenä numerona oli Sibeliuksen "Festivo" sarjasta "Historiallisia kuvia". Suomalainen kirkko on alkujaan Tukholman kuninkaanlinnan rakennuksia, ja leikillisesti voi sanoa, että uusin historiallinen kuva syntyi suomalaisen siirtokunnan silmien edessä, kun liki neljäkymmentä soittajaa Lauttasaaresta esitti säveltäjämestarin musiikkia oman synnyinmaamme vaiheista.

Konsertin ohjelmistoon kuului kahden lauttasaarelaisille tutuksi tulleen musiikkimiehen orkesterisovitukset, nimittäin Jussi Jalaksen sovitus "Stradellan kirkkoaaria" -oboesolistina Eeva Kotilainen – sekä Simo Härkösen sovitus "Kirkkosävelmiä" Arhangelskin tuotannosta. Hannu Hellemaa soitti sellon soolo-osuuden Franckin "Panis angelicuksesta" ja Erkki Koponen viulusoolon Armas Järnefeltin "Kehtolaulusta".

Lauttasaaren orkesterin kirkkokonsertin Tukholman suomalaisessa kirkossa päätti Sibeliuksen "Finlandia". Kun sen viimeiset soinnut olivat tauonneet, näimme että "musiikillinen tervehdys omalta saareltamme ja koto-Suomesta" oli saanut mitä lämpimämmän vastaanoton. Monen kuulijan silmät olivat kyynelissä, synnyinmaa oli Finlandian sävelin koskettanut heitä ilmeisesti suoraan sydämeen.

Sotainvalidien veljesliiton Solnan-osaston puheenjohtaja Olavi Sundström oli tehnyt suuren työn konsertin hyväksi, hän ja Tukholman suomalainen seurakunta ansaitsevat lämpimän kiitoksen vierailun kaikinpuolisesta onnistumisesta. Adventin ja itsenäisyyspäivänaikoihin sattunut konsertti oli mieltä lämmittävä elämys kaikille osallistujille.

Lauttasaaren orkesteri esittää "Finlandian" itsenäisyyspäivän juhlassa Lauttasaaren yhteiskoulussa sekä soittaa Tukholman – konsertin ohjelman kokonaisuudessaan kirkkokonsertissa, joka on suunniteltu pidettäväksi Lauttasaaren ruotsalaisessa kirkossa illalla joulukuun 17. päivänä. Konsertista ilmoitetaan myöhemmin tässä lehdessä tarkemmin.

L.A.

LO:n soittajistoa 28.11.82 pidetyssä Tukholman konsertissa

I Viulu
Apo Leo
Honkaranta Ensio
Koponen Erkki
Kurki Pauli
Peltola Hannu
Poutanen Kaisa
Rope Jukka

II Viulu
Hilden Leo
Härkönen Simo
Leiviskä Aarni
Pursiainen Kalle
Sibelius Rita
v. Ungern-Sternberg Erich

Altto
Härkönen Rosemarie
Pyykkö Into

Sello
Hellemaa Hannu
Härkönen Martti
Suneli Aija
Tarjanne Heikki

Kontrabasso
Satukangas Unto

Huilu
Lehtiluoto Pentti
Pöyhönen Liisa

Oboe
Kotilainen Eeva
Pesonen Martti

Klarinetti
Korhonen Päivi
Suominen Sari-Maija

Fagotti
Toikka Eero
Vehmanen Kari

Trumpetti
Borg Albinus
Ojala Lauri
Rinne Mauno

Käyrätorvi
Hynninen Leo
Juselius Holger
Porra Veikko
Vakkilainen Antero

Tuuba
Aromaa Antti

Lyömäsoittimet
Westerlund Kim

Kapellimestari
Petri Sakari

Petri valitsi taitavasti ohjelman ja harjoitti sen myös hyvin. Matkaeväässi saimme vielä Jorma Panulan hienostuneesti sovittaman koosteen joululauluja. Matka Tukholmaan oli myös taloudellisesti rohkea suoritus. Ohjelmalehtinen rakennettiin niin, että maksullista "tervehdystilaa" varattiin yrityksille. Näin sponsoroituna saimme laivaliput lunastetuksi, - ja kun jokainen soittaja hellitti vähän kukkaroaan ja Säätiö oli takuumiehenä, ei pankkilainaa tarvittu. Tukholman suomalainen seurakunta ja Solnan sotaveteraanit hoitivat paikalle yleisön ja saivatkin kirkkosalin täyteen. Lipputulot a`10 Skr luovutettiin Sotainvalidien Veljesliiton Solnan-osaston käyttöön. Uskomme, että jo tästä ensimatkasta jäi jokaiselle soittajalle mieluisa muisto. Soitannollisesti vuosi 1982 oli antoisa, mutta taloudellisesti siitä oli huolestunut rahastonhoitajamme ekonomi Mauno Rinne.

Lauttasaaren Säätiön takuuraha oli kuitenkin tallella. 38. toimintavuoden kertomuksesta on luettavissa sihteerin, lehtori Leo Apon orkesteria ilahduttava merkintä: "Orkesteri sai toimintansa tueksi Säätiöltä 6000 markan avustuksen, mikä on kohentanut taloutta ilahduttavalla tavalla ja mikä orkesterin aikakirjoihin merkitään suurella kiitollisuudella."
Ilahduttavaa oli sekin, kun kevätkonsertissamme 11.5.1983 oli solistina nuori sellotaiteilija Pekka Laamanen, isä Sepon poika. Kevät meni soittaen Petrin johdolla. Konsertti Leppävaaran kirkossa Näkövammaisten ammattikoulun oppilaskunnan hyväksi sekä SPR:n Lauttasaaren osaston 30-vuotisjuhla.
Nuori, menestyvä kapellimestari Petri Sakari kiinnitettiin syksyllä 1983 Vaasan kaupunginorkesterin johtajaksi. Emme täysin menettäneet häntä. Sen huomasimme myöhemmin. Nuorennuskausi jatkui. Tilalle astui Tuomas Pirilä - myös Panulan "tallista". Syksyllä tehtävänsä aloittanut kapellimestari joutui ensin keskittymään niihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin, joita Lauttaaaressa pidetään. Orkesterin kannalta miellyttäviin, sillä ne keräävät kiitollisen kuulijakunnan. Lauttasaaren kirkko oli jälleen täynnä 3.12. 1983, kun pidettiin musiikki-ilta. Kuulijakunta koostui sekä musiikkitilaisuuteen tulijoista että sunnuntain iltakirkkolaisista. Itakirkkoa ei ollut, mutta tältä kohdin tilanne korvattiin seurakunnan tervehdyksellä. Musiikki-illassa sai myös orkesterimme "pukisti" tuotua esille oman sävellyksensä "Marcia Funebre". 10.5.1984 esiteltiin Lauttasaaren Yhteiskoululla ensi kerran suunnitelma kulttuuri- ja liikuntatilojen rakentamisesta Lauttasaareen. Elettiin jo pitkälti atomikautta ja Suomessa atomivoimalat toimivat ja kehräsivät sähköä neuvostoliittolaisella teknologialla. Mutta maailma jähmettyi atomin edessä. Säädettiin uusi väestönsuojelulaki. Lauttasaaressa suunniteltiin atomisuojaksi Myllykallion uumenia. Sinne voitaisiinkin rauhanajaksi sommitella kulttuuri- ja liikuntatilat.

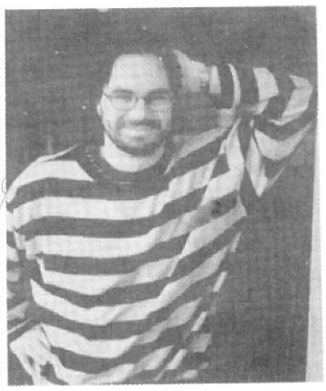

Tuomas Pirilä

10 **TORSTAI**
TOUKOKUU 1984

AINO AINI
AINA AINIKKI

Huomenna:
Osmo

KUTSUMME SINUT LAUTTASAAREN ORKESTERIN LAHJAKONSERTTIIN, JOKA PIDETÄÄN LAUTTASAAREN KULTTUURI- JA LIIKUNTATILOJEN HYVÄKSI YHTEISKOULUN JUHLASALISSA TORSTAINA TOUKOKUUN 10. PNÄ KLO 19.30. KONSERTIN YHTEYDESSÄ ESITELLÄÄN MYÖS KULTTUURI- JA LIIKUNTATILOJEN SUUNNITELMA.

LAUTTASAAREN ORKESTERI

19. viikko

Tilaisuudessa avataan ensimmäiset sivut lahjoittajakirjasta, johon jokainen ohjelman lunastanut voi merkitä nimensä. Ohjelman hinta on Sinun itsesi määriteltävissä.

Kulttuuri- ja liikuntatilojen hyväksi pidettiin konsertti, jonka solistina oli orkesterimme oma trumpetisti Albinus Borg.
Kalenterilehden kutsuja jaettiin kotitalouksiin Lauttasaaressa. Kutsut tavoittivat kohteensa ja herättivät mielenkiintoa. Musiikki sellaisenaankin, mutta kiinnostusta herättivät myös uudet suunniteltavat tilat. Niitähän kaivattiin - ja kaivataan edelleen. Konsertti aloitettiin Weberin alkusoitolla Taika-ampuja ja jatkui Albinuksen soittamalla Haydn'n trumpettikonsertolla Es-duuri. Orkesterin keskeisenä kappaleena oli osia Prokofjeffin baletista Romeo ja Julia - musiikkia vuodelta 1936. Muistimme, että Prokofjeff sävelsi myös Stalinille Kunnian laulun vuonna 1939. Kun harjoituksissa eräs soittajista totesi baletin osassa "Capuletit" olevan virheitä, niin klarinetistimme Jouko Karaspuro oikaisi arvostelijaa: " Vaietkaamme - muuten siitä saattaa tulla ulkopoliittinen kysymys".

Sunnuntaina 8. joulukuuta 1985 oltiin jälleen Tukholmassa. Muistuteltiin vielä mieliin sota-aikoja ja soitettiin alkuun Sibeliuksen Karelia-sarja ja Sillanpään marssilaulu sekä Heino Kasken Vienankarjalainen Rapsodia. Konsertin päätti Finlandia. Sävellys, joka aina sykähdyttää jokaista kuulijaa.

Finska kyrkan i Stockholm
Slottsbacken 2 C

Myrskyisestä ja kylmästä säästä huolimatta sai konsertti Tukholmassa lämpimän vastaanoton. Matkasta selvittiin ilman taloudellisia vaikeuksia, sillä sponsorit olivat aiempaa hellämielisempiä.
Matkalta saavuttuamme todettiin, että Tuomas Pirilä on erinomainen kapellimestari.
Yhteistyö Seppo Laamasen kanssa jatkui.

Seppo oli solistina 40-vuotiskonsertissamme 22.3.1985 soittaen Haydn'n sellokonserton D-duuri. Orkesterin ohjelmaan sisältyi alkusoittona Schubertin Rosamunde ja Wagnerin Uvertyr till operan Die Meistersinger von Nurnberg och musik ur baletten Notknäpparen. Ohjelma kun oli painettu kaksikielisenä. Lauttasaaren Säätiön puolesta puhui Martti Janhunen ja orkesterin puheenvuoron käytti Pauli Kurki - molemmat esittivät sanomansa suomeksi. Tilaisuus oli Lauttasaaren Säätiön ja orkesterin yhteinen.

Vuoden 1986 alkaessa vaihdettiin taas tahtipuikon pitäjää. Olimme jo alusta pitäenkin varautuneet siihen, että nuorten, ammattiaan hakevien kapellimestareiden aika tulee olemaan lyhyt. Soittajiston kannalta vaihtelu virkisti. Tuomas Pirilä siirtyi ensimmäiseen vakinaiseen työhönsä Hyvinkäälle. Seuraajaksi saatiin Hannu Koivula samasta "spelijoukkueesta" kuin Tuomas ja Petri. Hannu oli peruskoulutukseltaan trumpetisti, mutta varsin hyvin hän hallitsi jousistonkin johdattelun. Tahdinlyönti oli selkeä ja näyttävä; näyttävästi lähdettiinkin suunnittelemaan kevään konserttia. Kun orkesterimme soittajistossa oli mukana aatelia, arkkitehti Eric von Unger- Stenberg, saimme konserttipaikaksi Ritarihuoneen. Pelkäsimme kuitenkin, että se yleisö, joka meitä kuuntelee ja käy konserteissamme, ei liikahda kotisaareltaan.

Toisin kuitenkin kävi 7.5.1986, kun konsertti pidettiin vain harvoille ja valituille ystävillemme. Jokainen orkesterin soittaja kirjoitti käsin kutsuun "Kutsumme Teidät..." ja postitti. Ohjelmaan lisättiin Ritarihuoneen esittely ja parketin entisöinnistä kertoi orkesterimme Mika Borg. Akustisesti erinomainen sali ja tyytyväisinä "aatelistuoleilla" istuva yleisö kruunasikin orkesterin esitykset. Sali oli jo sellaisenaankin monelle ihme kerrakseen. Säveltäjinä olivat mukana: Christoph Willibald Gluck, Richard Strauss, Pjotr Iljits Tsaikovski ja Cesar Auguste Franck. Solistina esiintyi nuori sellisti Panu Saari, sopivasti Tsaikovskin rokokoo-muunnelmilla. Muunnelmia oli jälleen tulossa myös orkesterin johtoon, sillä kapellimestareista lyhimmän "tähdenlennon" suoritti Hannu Koivula. Kumpikaan ei meistä kyllästynyt toisiimme; ei Hannu meihin eikä me Hannuun. Oli vain hyväksyttävä se, että hänelle riitti kysyntää voitettuaan pohjoismaisissa nuorten kapellimestareitten kilpailuissa toisen palkinnon.

SuLaSolin Helsingin piirin 60-vuotisjuhlakonsertti oli lähestymässä. Orkesterien osuuden suorittajaksi valittiin Lauttasaaren Orkesteri. Tehtävänä oli aloittaa tilaisuus ja päätöskappaleena säestää Laulu-Miehiä. Hannu suositteli seuraajakseen Suomeen opiskelemaan muuttanutta Luis Ramirezia. Syksyn tehtävät jaettiin kuitenkin niin, että Hannu johti 10.10.1986 alkusoiton Finlandia-talossa ja Luis taitavana violistina soitti orkesterin riveissä.

Laulumiesten ja orkesterin yhteisesityksen, Sibeliuksen "Vapautetun kuningattaren", johti Ensti Pohjola. Tilaisuus oli orkesterillemme merkittävä, sillä sinfonisella kokoonpanolla olimme tuolloin ainoa SuLaSolin jäsenorkesteri - suuren esittäjäjoukon keskeisin.

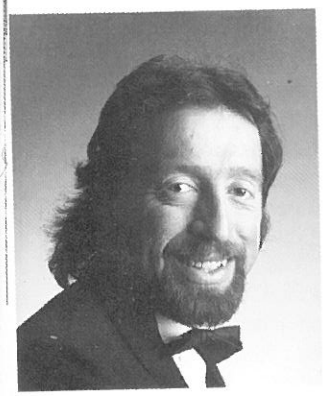

Luis Ramirez

Luis Ramirez, syntyjuuriltaan chileläinen, oli vilkas ja nopeatempoinen tahdittaja. Saattoipa ehkä alkuun tuntua, että monissa suomalaisten säveltäjien teoksissa tempot eivät aina sopineetkaan siihen, mihin olimme tottuneet. Hyväksyimme, koska tulkinnat ovat aina kapellimestarin. Sopeutuvana ja miellyttävänä ihmisenä pidimme hänestä. Jo 21.9.1987 johti Luis esiintymisemme Lauttasaari-päivien pääjuhlassa. Harjoitusvaiheessa yksi kappaleista, Heino Kasken "Vienankarjalainen rapsodia", tuotti molemmin puolin pientä hankaluutta. Teoksen keskiosan laulava melodiikka puupuhaltimille ja huilulle on kautta aikain totuttu soittamaan hartaudella ajattelematta niinkään sen tempomerkintää. Tässä kansallinen tapa ja tottumus voittivat. Ehkä pielisjärveläinen Heino Kaski jäikin "pohjoiskarjalaiseksi sävelten punojaksi", saattoi taustat hyvin tunteva Luis vain arvioida.

Itsenäisyyspäivän perusohjelmistoon kuuluva "Finlandia" soi Luisin johtamana erinomaisesti.

Temperamenttinsa sai Luis osoittaa, kun ohjelmistoon valittiin jälleen Weberin alkusoitto oopperaan Taika-ampuja. Jousisto odotti esitystilaisuuksissa aina hitaan alkuosan jälkeen jännityksellä, millä vauhdilla jatketaan. Hyvin kappale pysyi koossa, vaikka kaikkia nuotteja ei edes huomattu. Orkesterin mainio "puhallisto" piti ryhdin yllä. Sävellys sopi sekä kirkkoon että koululle; ensin se soitettiin alkusoittona Lauttasaaren Kirkon joulukonsertossa 21.12.1986. Konserton solistiksi saatiin Johannes Latvala, juuri jouluksi USA:sta kotiin tullut nuori viulutaiteilija. Max Bruch'in viulukonserttoon g-molli onnistui orkesteriltakin säestys. Lisäksi soitettiin Simo Härkösen sovitus Bach'in Es-duuri urkusonaatista (allegro). Joulukonsertto päättyi kauniisti Joulun lauluun "Maa on niin kaunis".

Taika-ampujalla aloitimme myös Lauttasaaren Musiikkiopiston flyygelirahaston hyväksi 14.5.1997 Lauttasaaren Yhteiskoulun kahviossa pidetyn konsertin, joka oli yhteisesiintyminen Lauttasaaren Laulajien kanssa. Orkesterin solistina oli lauttasarelainen pianisti Sirkka Harjunmaa, jota säestimme Beethoven'in pianokonserton C-duuri I-osassa. Kuulijakuntana olivat musiikkiopiston oppilaat vanhempineen sekä runsas ystäväjoukko. Näin "saatettiin" toista flyygeliä koulun tiloihin, vaikka orkesterilla ei ole myöhemmin ollut soittimiin kovin suurta tarvetta koskeakaan.

Nestorien päivänä 26.2.1987 oli Hotelli Marskissa korkeimman liikkenjohdon tilaisuus, jossa soitettiin Kasken "Vienankarjalainen" orkesteriakin tyydyttävällä tempolla. Marskin sisääntuloa koristivat vuosikymmenien jälkeen Suomen ja Eestin liput. Tilaisuudessa oli mukana myös Viron pääministeri Edgar Savisaar.

Tällä erää oli Luis Ramirez nuorista kapellimestareistamme viimeisin. Vietimme hänen läksiäisiään ravintola Blue Peterissä 14.5.1987 -sekä kuoro että orkesteri avec. Syksyn soitantokautta aloitettaessa ja jo ennenkin sitä, haettiin yhteyttä Jorma Panulaan. Hän johti orkestereita pohjoismaissa ja oli kiinnitettynä Aalborgin sinfoniaorkesterin johtajaksi. Emme tavoittaneet häntä ja päädyimme varmaan ratkaisuun. Orkesterimme johtajaksi lupautui trumpettitaiteilija ja rutinoitunut kapellimestari Lauri Ojala. Vuorovaikutus soittajiston kanssa syntyi kun NMKY:n sinfoniaorkesteri, jota hän myöskin harjoitti, kokoontui maanantaisin ja LO torstaisin. Monet soittajistamme olivat molemmissa ja harjoituskappaleet "virallisiin" tilaisuuksiin olivat samat. Tässä yhteys alkoikin toimia. Orkesterin puhallisto vahvistui, ja jos jousistoon kaivattiin lisävoimia, oli niitäkin saatavissa.

Lauri Ojala

Lauri tuli kuin omiensa, yli keski-ikäisten joukkoon. Hänen aikanaan foneettisesti selkeät ilmaisut ja tahdin tarkka lyönti eivät jääneet keneltäkään epäselviksi. Ohjelmavalinnoissaan Lauri suosi suomalaista ja klassismia. Jämerämmin kuin koskaan soi Sibeliuksen 2. sinfonian Finale Lauttasaaren kirkossa 24.11. 1987 sotaveteraanien hyväksi pidetyssä kirkkokonsertissa kuin myös itsenäisyytemme 70-vuotisjuhlassa 6.12.1987 yhteiskoulun juhlasalissa.

Vihdoin huomattiin, mitä aarteita onkaan orkesterin omassa nuotistossa, jossa näkyy sovittaja ja säveltäjä Simo Härkösen käsiala. Niinpä Simoa kehotettiin valikoimaan lukuisista teoksista konserttiohjelma kuorolle ja orkesterille.

Löytyi; sovituksia orkesterille vuosien varrelta, mm. Bachia, Arhangelskia, Mielckia, Albenizia, Chopinia, Rahmaninovia sekä kokoelma kansanlauluja Karjalan mailta. Kuorolle ja orkesterille löytyi sävellys "Menetetylle kotiseudulle" ja Verdin oopperasta Nabucco erinomainen sovitus osaan Vangittujen kuoro. Näistä sävellyksistä koottu lämminhenkinen musiikki-ilta pidettiin Yhteiskoulun kahviossa 11.2.1988 klo 19. Illan ohjelma nauhoitettiin muistoksi sellaisenaan - ja se säilyy. Simon käsiala näkyi myös Fucikin marssin "loppukuorossa", joka esitettiin Lauttasaaren Lions-klubin pitämässä tilaisuudessa "Kulttuuritilat Myllykallioon":

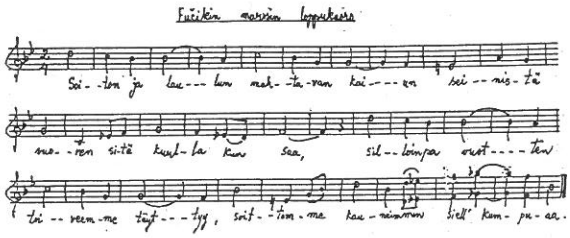

Soiton ja laulun mahtavan kaiun
seinistä vuorten sitä kuulla kun saa.
Silloinpa vuotten toiveemme täyttyy
soittomme kauneimmin siell' kumpuaa.

Tilaisuuden huomioi Lauttasaari-lehti 4/1988: "Lauttasaaren Orkesteri piti kevätkonsertin Lauttasaaren Yhteiskoulun kahviossa 12.5. Tunnelmallisesti leikkimielessä, musiikillisesti tosissaan ja ajatuksellisesti kulttuuri- ja liikuntatilojen hyväksi pidetty konsertti kokosi yleisöä lähes täyden salin verran. Asiantuntevat ajankohtaistiedot kallioon suunnitelluista tiloista esittivät professori Mauno Juhola ja arkkitehti Jukka Siren. Orkesteria johti Lauri Ojala."

Ohjelmassa säveltäjät ja sävellykset olivat oikeat, mutta teosten nimet oli mukautettu tilaisuuteen sopiviksi, esim. Halvorsen: "Porarien tulo", Lumbye: "Alkupaukut ja kalopsi" jne. Konsertti sai niin mahtavan palautteen, että se oli uusittava syksyllä. Ohjelma oli täysin sama, mutta nimike oli uusittu: "PRO KULTTUURITILAT KALLIOON". Sanallista ohjelmaa täydensi rehtori Esko Rannan selvitys siitä, miten yhteiskoulun sivustalle rakennettavasta siivekkeestä mentäisiin liikunnan ja kulttuurin "uumeniin".

Orkesterin oli jälleen näytettävä sinfoninen valmiutensa, kun Lauttasaaren kirkossa pidettiin joulukonsertti sunnuntaina 18.12.1988. Konserttiohjelma rakennettiin varmalle pohjalle, kun keskeiseksi teokseksi valittiin Mendelssohn'in 5. sinfonia "Uskonpuhdistus", jonka NMKY oli soittanut konsertissaan puoli vuotta aiemmin. Näin se oli monelle soittajalle tuttu ja vielä "sormissa". Sen mahtava koraaliosa "Jumala ompi linnamme" antoikin sekä kuulijalle että soittajalle turvallisen tunteen joulun viettoon.
Vireänä 70-vuotiaana Lauri johti konsertin, mutta sydän ei sallinut liikoja. Se antoi jo aiemmin merkkejä, mutta vitaalinen mies ei niihin uskonut. Meidän oli kuitenkin uskottava, kun Lauri ystävällisesti ilmoitti jatkavansa vain NMKY:n kapellimestarina, sillä hänen 20-vuotisjohtajakautensa konsertti oli edessä. Koskaan hän ei ole meitä tyystin jättänyt. Jos vain kapellimestarista tai trumpetinsoittajasta on ollut väliaikaista puutetta, on Lauri aina ollut käytettävissä.
Orkesteri aloitti taas uuden kauden. Harvinaista, mutta totta - orkesterimme eteen astui nainen, Sari Rönnholm. Petri Sakari oli lauttasaarelaistunut, vaikka kiersi maakuntia kunnes hänet valittiin Reykjavikin sinfoniaorkesterin ylikapellimestariksi Islantiin. Kotiin jäi kihlattu, kuoronjohtaja ja käyrätorvensoittaja Johanna Rouhiainen. Tästä ystäväpiiristä löytyi Sari. Tuntui, kuin Jorma Panulan "henki" olisi jälleen leijunut tapahtumien yllä. Tosin Sarilla ei ollut suoranaista opiskeluyhteyttä "kapu-luokkaan", mutta välillinen kyllä. Viimeisetkin ennakkoluulot karisivat, kun totesimme, kuinka varmaotteisesti tahtipuikko sopi viehättävän neitosen käteen. Sari harjoitti tunnontarkasti, - alkuun ehkä arkaillen, mutta kaiketi totesi, että nainen ei vaikene tässä seurakunnassa. Sari käytti joskus reippaampiakin ilmaisuja. Orkesterin elämänkokeneet konkarit eivät myöskään säästelleet sanojaan repliikkien jaossa, joten vuorovaikutus muodostui hedelmälliseksi kumpaankin suuntaan.

Sari Rönnholm

Valmistauduimme ensimmäiseen Sarin johtamaan kevätkonserttiin 4.5.1989. Konsertin tukijaksi saatiin KOP:n Lauttasaari-keskustan konttori, joka oli toiminut 50 vuotta "sillanrakentajana" Lauttasaaressa. Vuosijuhla ja konsertti yhdistettiin Juhlakonsertiksi, joka pidettiin LYK:n suuressa juhlasalissa kauniin kevättorstain illansuussa. Orkesterille se takasi runsaan yleisön ja taloudellisen tuen. Sarin toimesta Petri Sakari "lennätettiin" viuluineen Suomeen, jossa valmiina odottivat hänen trionsa muut jäsenet, pianisti Pirkko Hyttinen ja sellisti Jaakko Raulamo. Orkesteri soitti säestystehtävän Beethovenin konserttoon ja omana numerona oli Schumann'in 4. sinfonia. Yhteissoitto onnistui ja omastakin osuudestaan orkesteri selviytyi kunnialla.

Sari Rönnholm (toinen vas.) Orkesterin edessä johtajan koroke - vähän normaalia korkeampi, jotta orkesteri näkisi siron neidon tahdinliikkeet.

Orkesterilla olikin syytä viettää ilta Blue Peterissä ja onnitella Saria onnistuneesta ensikonsertista sekä myöskin tuoretta avioparia Johanna Rouhiainen-Sakaria ja Petri Sakaria. Tilaisuus oli merkittävä myös orkesterin historian kannalta. Perustamishetkestä alkaen mukana olleet Rosemarie ja Simo Härkönen olivat nyt jäämässä taustavoimiksi. 45 vuotta orkesterissa soittaen ja kaikkeen toimintaan henkeä puhaltaneena katsoivat Härköset tehneensä täyden päivätyön orkesterin parissa.

"Rosie ja Simo, me kaipaamme teitä, mutta saimme teiltä lupauksen, että olette meille aina henkisenä tukena jatkossakin".

Lauantaina joulukuun 2. pnä 1989 LAUTTASA

Viihdekonsertti soi kaikille

Konsertin esitteen kannessa oli luvattu tällaista...

...ja se toteutettiin näin: Gösta Möller!

Lauttasaaren Orkesteri ja Lions Club Helsinki-Lauttasaari olivat järjestäneet viihdekonsertin marraskuun viimeiseksi sunnuntaiksi. Lauttasaaren yhteiskoulun juhlasalissa soi siis konsertti, jossa Orkesterin puheenjohtaja Pauli Kurki ei vain soittanut mukana orkesterissa, vaan juonsi – todella hauskasti. Yleisö oli ennakkoon saanut toivoa soitettavia kappaleita; arvoitukseksi jäänee, kuuluivatko kaikki toivotut kappaleet orkesterin repertuaariin ennestään, vai järjestettiinkö harjoitukset aina kunkin yksitellen tulleen toivomuskirjeen jälkeen...

Konsertin väliajalla Lions Clubin Ladyt pitivät kahvipuffettia. Konsertin tuotto käytetään kokonaisuudessaan saaren lasten, nuorten ja vanhusten hyväksi.

Konsertin johti Sari Rönnholm. Oikealla Lauttasaaren Orkesterin puheenjohtaja ja armoitettu juontaja Pauli Kurki.

Sunnuntaina marraskuun 26. päivänä 1989 järjestettiin suuri musikaalinen tapahtuma: kevytmielinen toivekonsertti, jonka tunnus oli "Toivon, toivon ja tulen". Toivomuksia tulikin 15.11 mennessä Lauttasaari-lehden toimitukseen tarpeeksi. Näistä oli orkesterin helppo laatia ohjelma. Tässä Sari näytti taitonsa. "Siitä vaan...". Tosin toivomusesitteessä rajattiin kappaleet seuraavasti: "...orkesteri pidättää itsellään oikeuden olla soittamatta sellaisia teoksia, joihin ei ole sinfonisesti sovitettuja nuotteja tai joita orkesteri ei osaa soittaa". Konsertti alkoi klo 15 ja päättyi, kunnes salin täyteinen yleisö oli kuullut 12 eniten toivottua kappaletta. Selviydyimme kaikista toivomuksista - jos ei muuten, niin puhumalla. Lauttasaaren nuoriso, lapset ja vanhukset saivat Lionsien kautta lyhentämättömänä käyttöönsä sievoisen summan.

Kun Johanna Rouhiainen-Sakari johti Insinöörilaulajia ja Sari orkesteria, oli "tytöillä" haave toteuttaa Sibeliuksen Kullervo Sinfonian (op. 7) III-osa: Kullervo ja hänen sisarensa.

Näin sitten tapahtuikin itsenäisyyspäivänä 1989. Solistiset osuudet lauloivat Marjatta Airas (kahden neidon ja sisaren osuudet) ja Heikki Keinonen (Kullervon osuuden).

Johanna Rouhiainen -Sakari

"Virkku juoksi, matka joutui, reki vieri, tie lyheni." Näitten kuvaamiseen vaadittiin jousistolta valppautta. Kuorolta puolestaan edellytettiin kykyä kommunikoida ja myötäillä sankarin tapahtumia kuin antiikin tragediassa. Voinemme jälkeenpäinkin sanoa: kokonaissuoritus oli mahtava.

Isänmaallinen tilaisuus alkoi Sillanpään marssilaululla (Insinöörilaulajat ja orkesteri) ja päättyi Kullervon jälkeen Finlandiaan.

13.5.1990 pidettiin musiikkimatinea Äidille LYK:n kahviossa teemalla "Musiikin ihmelasten säveliä". Solistina oli tunnettuun musiikkisukuun kuuluva nuori violisti Raili Poijärvi, joka soitti Mozartin konsertosta viululle ja orkesteri A-duuri I osan. Orkesterin omana numerona oli Schubertin 16-vuotiaana säveltämän 1. sinfonian ensimmäinen osa.

Lauttasaari-päivien pääjuhlassa syksyllä 1990 esitti orkesteri Pekka Mirolan Lauttasaarisarjasta osat "Siltamarssi" ja "Vesitornin valssi".

Ja sitten jälleen kuului kutsu Ruotsiin. Ajatus hyväksyttiin ja alkoi matkakassan kartuttaminen. Ensimmäisenä tuli apuun Lauttasaaren Lions Club. Sunnuntaina marraskuun 25. päivänä 1990 järjestettiin yhdessä suuri Hyvää Tekeväisyys Matinea "Musiikin mukana matkalla maailmalla". Sävelten kera matkasimme Pohjolasta Keski-Eurooppaan, Itämeren rantamilta Unkariin, kävimme Fuzikin Firenzessä ja Ketelbyn persialaisella torilla. Ja kun buffet tarjosi väliajalla brasilialaista kahvia ja wienerleipää, oli matkatunnelma jo täydellinen. Matkaoppaana toimi selostaja, joka asiallisen mielikuvituksellisesti juonsi orkesterin esityksiä. Matkakassaan karttui pohjarahaa 250 kertaa 25 Smk. Säätiö avasi myös reilusti kukkaronsa ja Ruotsin konserttiesitteen ilmoitukset myytiin loppuun. Tukholman suomalainen kirkko ja Solnan sotaveteraanit aktivoivat paikan päällä.

Lähtö oli sunnuntaina 13.1.1991 klo 12.00 lennolla AY637 ja paluu klo 20.30 lennolla AY650. Sellot, bassot, patarummut ja telineet kuljetettiin vesitse Turku-Tukholma-Turku. Kuljetuksesta vastasi orkesterimme reipasotteinen bassonsoittaja Christina Långström. Kirkkoherra oli paimenkirjeellään lähestynyt seurakuntaansa:

"Lauttasaaren Orkesteri esittää kirkkomatineassaan kuulijaa miellyttävää musiikkia. Orkesteri haluaa samalla tuoda tervehdyksen koto-Suomesta ja kartuttaa tilaisuuden tuotolla omalta osaltaan Ruotsissa asuvien suomalaisten sotaveteraanien toimintaa. Uskon, että kun matinean päätteeksi orkesteri soittaa Sibeliuksen Finlandian, on lämmin kyynel jokaisen kuulijan silmäkulmassa, Näin suuren orkesterin esityksiä on mahtava kuunnella. Toivomme runsasta osaanottoa."
Urpo Kokkonen, kirkkoherra

Ohjelman alku ja loppu olivat Sibeliusta: II sinfonian 4. osa ja Finlandia. Gabrielin Sonata, erikoisuutena Einojuhani Rautavaaran Divertimento, Fauren Sicilienne, Griegin Sinfoninen tanssi n:o 1 ja Franz Straussin Nocturno, johon sovituksen käyrätorvelle oli tehnyt Petri Sakari. Solistina oli vaimo Johanna.
Matinean ohjelmalehtiset oli ennakkoon loppuunmyyty, mutta kun konsertti klo 15 alkoi, oli kirkkosali tuskin puolillaan väkeä. Iltapäivän ylimääräisistä TV- ja radiouutisista Viron alkavaa itsenäistymistä seurannut runsas Ruotsissa asuva pakolaisjoukko oli huolissaan omaisistaan ja suomalaiset heimoveljistään. Matinea pidettiin tietämättömyyden ja pelon tunnelmissa. Jos koskaan ja missään sai oma vapautemme laulu, Finlandia, sydämellisen vastaanoton. Me palasimme kotimaahan, mutta Sari suuntasi stipendiaattina USA:aan.

Minneapolis 12.2.91
Hei Pauli ja kaikki Lauttasilaiset!
Kiitos vielä kiman onnistuneesta Tukholman konsertista. Olen pahoillani, että lähtö tänne tuli niin yllättäen. Olisinpa saanut kiidä kaikki mukaan. Opiskelut + muut asiat täällä sujuvat hienosti. Mutta kapelli-

Kuvia konsertin jälkeisestä kahvitilaisuudesta. Ylimmässä kuvassa (vasemmalla) Solnan sotaveteraanien pj. Olavi Sundström ja kirkkoherra Urpo Kokkonen.

I viulu
Jämsen Olavi
Kurki Pauli
Poutanen Kaisa
Rope Jukka
Salminen Elina
Simola Markku

II viulu
Lattunen Pertti
Leiviskä Aarni
Pursiainen Kalle
Reissell Anja
Rouhiainen-Sakari, Johanna
Seppälä Risto

Altto
Kingo Endel
Koskinen Eino
Siven Jani

Sello
Hellemaa Hannu
Hilden Leo
Suneli Aija

Basso
Hyle Orvo
Långström Christina

Huilu
Durchman Elina
Lehtiluoto Pentti
Sundberg Heimer

Klarinetti
Karaspuro Jouko
Vainio Juhani

Oboe
Karlsson Mats
Pulkkinen Kyösti

Fagotti
Leppä Kalevi
Vakkilainen Matias

Corno
Arjava Jouni
Porra Veikko
Vakkilainen Pertti
Ölander Gösta

Trumpetti
Rinne Mauno
Ristola Teuvo
Väänänen Lauri

Pasuuna
Borg Mika
Niemi Lauri
Saavalainen Jussi

Tuuba
Lähteenmäki Olavi

Lyömäsoittimet
Pärnänen Eeva

Kapellimestari
Rönnholm Sari

Lauttasaaren Orkesterin johtajana oli tasan kaksi vuotta ollut nainen, Sari Rönnholm, joka aikanaan voi löytyä mistä tahansa. Uusi kapellimestari löytyi lähempää kuin luulimmekaan. Tuntui luonnolliselta, että Johanna Rouhiainen-Sakari jatkaisi Sarin viitoittamaa tietä. Lauttasaarelaiset saivatkin ensi tuntuman Johannan taidoista Äitienpäivän musiikkimatineassa 12.5.1991. Ohjelma oli kevyttä ja kevään raikasta: Tsaikovskia, Melartinia ja Dvorakia. Sibeliuksen Kevätlaulu "toi kevätauringon empien ja arastellen esiin, mutta sulatti jäät ja vapautti vedet kahleistaan..." .
Syksyä ryhtyi Johanna pohjustamaan konsertilla, joka pidettäisiin Valkoisessa salissa Aleksanterinkadulla. Konsertti suunniteltiin yhdistettyjen mieskuorojen, Insinöörilaulajien ja Kalevan laulajien sekä orkesterin yhteiseksi. Kahden kuoron ja orkesterin harjoittaminen yhteen vaativat Johannalta äärettömän ponnistelun. Orkesterin osuutena oli soittaaa alkuun Aarre Merikannon Intrada ja päättää konsertti Dvorakin 8. sinfonialla sekä säestää kuoron ja solistien laulut. Yhteisesti esitetty ohjelmisto muodostui Wagnerin Pyhiinvaeltajien ja Weberin Metsästäjien kuoroista, Oskar Merikannon Laatokasta ja Ernst Mielckin sävellyksestä Altgermanisches Julfest. Konsertin johtaminen oli rohkea ja uskallettu suoritus Johannalta, odottavalta äidiltä. Harvoin on kapellimestari tuotu sisään pyörätuolilla ja nostettu johtajakorokkeelle. Ansiokkaan suorituksen jälkeen kukitettiin sankari kahdesti: ensin konserttilavalla ja muutamien päivien jälkeen Naistenklinikalla. Orkesteri sai kiitoskortin.

Johanna & Petri ja POIKA

Orkesteri valmistautumassa Skansenilla Suomi-päivien esiintymiseen.

Professori Jorma Panula oli jälleen Suomessa ja harjoitti mestariluokkaansa Akatemiassa. Jorma ehdotti oppilaittensa joukosta orkesteriimme uutta kapellimestaria. Tuolloin oli oppilaitten joukossa suurin osa ulkomaalaisia mestarien alkuja, tyttöjä ja poikia. Heidän taitojaan punnittiin julkisesti Panulan erinomaisessa TV-ohjelmassa "Kapellimestariluokka". Me toivoimme suomalaista, ja niinpä Jorman suosikkilistalta löytyikin Juha Nikkola, kapellimestarinakin jo edustavan johtajanäytteen antanut Espoon Kaupunginorkesterin violisti. Juhan ensimmäisenä tehtävänä oli johtaa Tukholman Skansenilla Suomi-päivien "Suomi 75 vuotta" esiintymiset 7.6. 1992. Miksi sitten juuri Lauttasaaren Orkesterille tarjottiin tällainen esiintymistilaisuus?

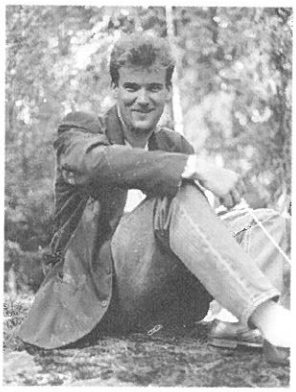

Juha Nikkola

"Siksi, että olette tietääksemme ainoa määrätyn tason täyttävä suomalainen amatööriorkesteri, jolla on jo kolme aikaisempaa näyttöä Ruotsissa." (Harry Anttila, järjestelytoimikunnan puheenjohtaja)
Tämä neljäs oli hikinen ja lyhyt "Tukholman reissu". Suoraan aamulaivalta bussikuljetuksella Skansenille. Ensin harjoitukset ja sitten esiintyminen klo 13-14.30 suomalaiskansallisella "promenadiohjelmalla".

Suomi-päivien pääohjelman aloitimme klo 15 Finlandialla ja vaikuttavan tilaisuuden päätteksi soitettiin molempien maitten kansallislaulut. Juhlapäivän kunniaksi aurinko hehkutti parhaimmillaan lähes 40 asteen lämmöllä Solliden-näyttämölle. Kiitosmaljat tarjottiin laivalla ja jokainen sai muistoksi Cape Horn Rum-lasin. Olimme tyytyväisiä, ja valmiit matkaamaan 75-vuotiaaseen isänmaahamme lämpimien terveisten kera. Matkan kustannukset maksoivat järjestäjät:

FRIS - Finlandssvenskarnas Riksförbund i Sverige, Jalkaväen pataljoona 200, Karjalaisten Kilta, RSKL - Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto, Ruotsalais-suomalainen kulttuurirahasto, Skansen-säätiö, Sotaveteraanit, Suomitalo, TSS - Tukholman Suomalainen Seura, Tukholman hiippakunta

Lauttasaaressa oli jo lähes 25.000 asukasta. Sellaisenaan se edustaa keskisuurta suomalaista maakunnallista kaupunkia. Tämän kaupungisosan orkesterille alkoikin riittää kuulijakuntaa omalta saarelta. Aktivoijana toimivat vuosittaiset Lauttasaari-päivät, jotka antavat selkeän kuvan saaren kulttuuri- ja urheilutoiminnoista. Lauttasaari-päivien pääjuhla pidettiin jälleen 20.9.1992; jo viidennentoista kerran. Orkesteri esiintyi sinfonisessa kokoonpanossaan, ja sekä soittajille että kuulijoille oli erikoisinta se, että orkesterin kapellimestaria "vikareerasi" professori Jorma Panula.
Varsinaiseen itsenäisyytemme juhlapäivään 6.12 oli orkesteri laatinut ohjelmakokonaisuuden, joka visuaalisesti ja musiikillisesti kuvasi "Historiallista Festivoa".

Itsenäisyyspäivän juhla
Lauttasaaren yhteiskoulussa
6.12.1992 klo 15.00

Lippujen sisääntulo	
Porilaisten marssi	Lauttasaaren Orkesteri, johtajana Juha Nikkola
Sibelius	Alla Marcia (Karelia sarjasta, opus 11)
Tervehdyssanat	Liisa Suojanen-Çorin, Lauttasaari-Seura
Sibelius	Festivo (historiallisia kuvia, sarja 1, opus 25)

Historiallinen festivo

Suunnittelu	Pauli Kurki
Ohjaus	Ismo Kallio
Esiintyjät	Lauttasaaren yhteiskoulun oppilaat
Sibelius	Finlandia (opus 26)

Juhlakahvit

Lauttasaaressa itsenäisyyspäivää vietettiin näyttävästi

Ismo Kallio Suomi-neidon eli Susanna Hakkaraisen kera.

Passipoliisin roolissa Aba Klimenko.

Historiallinen festivo

Itsenäisyyspäivän pääjuhlaan oli valmistettu Historiallinen festivo, jonka suunnittelusta vastasi **Pauli Kurki** ja ohjauksesta **Ismo Kallio**. Esiintyjinä olivat Lauttasaaren yhteiskoulun oppilaat.

Festivossa käytiin läpi suomen historiaa kirjallisuuden ollessa maamerkkeinä. Näyttämöä koristivat valtaisat Hedengrenin valmistuttamat kirjanselät symboloimassa vuosikymmenten vaihtumista: Kiannon Ryysyrannan Jooseppi, Sillanpään Miehen tie, Waltarin Sinuhe, Salaman Juhannustanssit ja Joenpellon Vetää kaikista ovista.

Koimme hetkessä kansalaissodan muistot, kieltolain, Harmony Sistersit, olympialaiset, lättähatut, missit, hölkkänarkomaanit; Festivo päättyi siihen, että Suomi on siirtynyt MANUaaliseen aikaan. Esiin astuu tutussa "roolissaan" Ismo Kallio, joka kysyy Suomi-neidolta:

— No, Suomi-neito, mitä haaveita ja toivomuksia sinulla on?

Suomi-neito vastaa:

— Toivoisin, että tämä maa jälleen nousisi jaloilleen.

Itsenäisyyspäivän juhla LYK:ssä päättyi juhlavasti Lauttasaaren Orkesterin johtamaan Finlandiaan. Orkesteria johti **Juha Nikkola**. Sibelius olikin kattava teema päivän musiikkiannissa.

Tanssin riemua 60-luvun malliin. Tanssinpyörteissä Heidi Meriranta, Anitra Rönkkö, Anne Masalin ja Mirella Rosenqvist.

Yleisöä olikin vielä normaalia runsaammin tässä itsenäisyyspäivän tilaisuudessa. Oli merkittävä juhlavuosi - mutta ohjelman sisältökin kiinnosti. Mukaan oli saatu LYK:n suuri näyttelijäryhmä ja sen ohjaajaksi Ismo Kallio. Itsenäisyyspäivän festivo antoi erinomaisen palautteen jatkaa kuvailtuja konsertteja.

Koko esiintyjäkaarti taputti käsiään konsertin loppuhuipennuksena kuullun Radezky-marsin tahdissa.

Lauttasaaren Orkesteri esiintyi satapaiselle yleisölle Juha Nikkolan johdolla.

Lämpimän kevätsateen saattelemana oli LYK:n juhlasali lauantaina 17.4.1993 klo 18 varatuolejaan myöten täynnä väkeä "Wienin keväässä". Jo saliin tultaessa kuului "Stadt Parkin puistosta" lintujen laulua. Paikallisen tunnelman loihtivat näyttämölle Itävallan kaupallisen edustuston toimittama kuvamateriaali ja valaistuksesta vastasi koulun oppilaiden erinomainen tekniikka. Puvusto hankittiin MTV:n vuokraamosta ja maskeerauksesta huolehti kansallisteatterin päämaskeeraaja Erkki Hakkarainen. Ohjelman musiikillisen puolen punoi mainiosti Juha Nikkola. Niinpä jälleen totesimme Juhan erinomaiset taidot kapellimestarina -vaikkapa Wienin Staats -oopperaan.

Uskomme, että kaikki kuulijamme maksoivat tästä täysipainoisesta ohjelmakokonaisuudesta iloisin mielin 20 markkaa kahdelta hengeltä - ja lapset tulivat vielä ilmaisiksi.

Wieniläiskonsertti lumosi

Viikko sitten saimme nauttia keväisistä wieniläistunnelmista Lauttasaaren Orkesterin soittamin sävelin. Konsertti pidettiin Lauttasaaren yhteiskoulun juhlasalissa. Orkesteria johti taidokkaasti Juha Nikkola. Konsertissa kuultiin Straussin kepeitä wieniläisvalsseja, musikaaliseävelmiä Leonard Bernsteinin musikaalista West Side Story sekä osa Wolfgang Amadeus Mozartin pianokonsertosta nro 21 C-duuri solistina Mia Kananen.

Lauttasaaren yhteiskoulun oppilaat esittivät Pauli Kurjen laatiman konserttiohjelman kuvainnollisen selostuksen. Esiintyjinä olivat kukkaistyttönä Susanna Hakkarainen, matkustajadaamina Kaisa Haimelin, konsertin daamina Tiina Heikkala, tanssijoina Anne Masalin, Heidi Meriranta ja Anitra Rönkkö, Mariana Minna Juvonen, puutarhurina Outi Nihtilä, ostaina Milja Peltonen, Hanna Siven, opernball daamina Tytti Tenhunen, konsertin herrana Teemu Heikkala, ajurina Juha Pietiläinen ja opernball herrana Tommi Vikholm. Valaistuksesta ja järjestelyistä vastasivat Tapio Rautkari ja Matti Valtee Tommi Vihkolmin avustuksella.

Konsertin päätteeksi tarjoiltiin wieniläiskahvit leivonnaisineen. Yleisö poistui wieniläistunnelmissa sateiseen kevät iltaan.

H. H.

Konsertin pianosolisti Mia Kananen sai esityksestään raikuvat suosionosoitukset.

Suomen itsenäisyyden 76. syntymäpäivää vietettiin Lauttasaaressa musiikipainotteisesti. Kantava nimi oli Jean Sibelius, jonka musiikkia Lauttasaaren yhteiskoulussa vietetyssä itsenäisyyspäivän pääjuhlassa esitti Lauttasaaren Orkesteri.

Itsenäisyyspäivän pääjuhlan punaisena lankana oli **Jean Sibelius**, jonka musiikkista vastasi Lauttasaaren Orkesteri **Juha Nikkolan** johdolla. Solisteina kuultiin **Mia Kanasta** (piano) sekä **Hannu Hellemaata** (sello).

Lauttasaaren yhteiskoulun näytelmäkerholaiset kuljettivat konsertin juonta esityksillään ja kuvauksillaan eteenpäin. Näin Sibelius sai lisäväriä ja konsertista rapisi turha pönäkkyys. Tästä esimerkkinä kahden tytön keskustelu ajankohdasta, jolloin Sibelius oli säveltänyt F-duuri romanssin ja oli juuri täyttänyt 50 vuotta.

– Silloinhan miehille tulee, ainakin taiteilijoille, se villitys...

– Ei, kyllä sinä nyt olet väärässä, ainakin tässä yhteydessä. Vaikka hän nyt joskus unohtuikin moniksi vuorokausiksi Kämpiin tai Königiin, ei hän olisi edes tullut toimeen ilman rakastamaansa vaimoa - Ainoa.

– Al!!

Vuosisadan vaihteen Sibelius -kuvaelman oli sekä kirjoittanut että ohjannut **Pauli Kurki**.

Juhla päättyi kohottavasti yhteislauluun Soi kunniaksi Luojan.

Irmeli Karhiaho

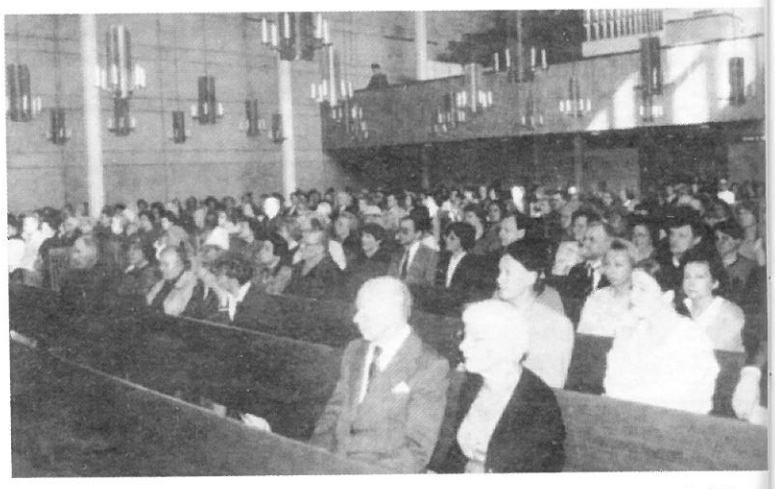

Seurakuntalaiset virittäytyvät keväälle Lauttasaaren Orkesterin, Lauttasaaren Laulajien ja kirkkoherra Kaj Engströmin johdattamina.

Kun kevät "kruunattiin" Lauttasaaren kirkossa

Viikko sitten lauantaina pidettiin Lauttasaaren kirkossa musiikkitilaisuus, jossa Lauttasaaren Orkesteri (LO) ja Lauttasaaren Laulajat esiintyivät. Musiikki liittyi vihkiäistilaisuuteen eli kuulimme juhlamusiikkia, josta nautti koko kirkon salintäyteinen yleisö. Kirkko oli koristeltu kauniisti kukkasin ja aurinkoinen päivä antoi lämpimän kevään tunnelman.

On miellyttävää, että Lauttasaari omaa sellaisia henkisiä voimia, joita harvoilla kaupunginosilla on: melko täydellisen sinfoniaorkesterin ja laulajajoukon, joka sopeutuu ohjelmansa puolesta mitä erilaisimpiin tilaisuuksiin.

Lauttasaaren Orkesteri on lähes 50-vuotisen toimintansa aikana "kasvattanut" melkoisen joukon tunnettuja kapellimestareita, joiden koetuskenttänä on ollut juuri LO. Hyvin on orkesteri onnistunutkin, sillä nykyinenkin kapellimestari **Juha Nikkola** sai todella orkesterista irti kaiken sen, mikä tilaisuuden ohjelmaan ja tunnelmaan oli tarkoitettu. Harvoinpa kirkossa on soinut niin kauniisti **Heikki Aaltoilan** Akselin ja Elinan häävalssi. Tilaisuuden monipuolisen ohjelman kruunasi Sibeliuksen Kevätlaulu.

Juuri vihitty hääpari **Eija ja Marko Kaarto** saivat laulutervehdyksensä Lauttasaaren Laulajilta **Lenne Mittin** johdolla.

Kevään vihkiäispuheen piti kirkkoherra **Kaj Engström.**

Vuoden 1994 itsenäisyyspäivän konserttikokonaisuus muodostui suomalaisesta musiikista teemalla "SOITON JA LAULUN ITSENÄINEN SUOMI". Teema sopi ajankohtaan hyvin, sillä suomalaiset olivat ratkaisseet äänestyksellä liittymisensä Euroopan Unioniin. Teemaa täydensi LYK:n oppilaan, puheenvuorokilpailun voittajan Samuli Suomelan sanoma "Mitä itsenäinen Suomi tulee merkitsemään minulle nyt, kun olemme EU:ssa?". Poikkeuksellisesti tahditettiin lippujen sisääntulo rummuilla ja ohjelman aloitti yllättäen yleisön takaa Lauttasaaren Laulajat esittämällä Andrus Mitt'in johdolla Paciuksen Suomen laulun.

Itsenäisyyspäivän tilaisuus päättyi Taneli Kuusiston Suomalaiseen rukoukseen (yleisö, kuoro ja orkesteri): "...Ettemme harhaan kääntyis' / ettei kansamme nääntyis / silmäsi meihin luo!" Lauttasaaren Laulajat oli vahvistunut ja saanut uusia voimia virolaisten Lenne ja Andrus Mitt'in ansiosta. Yhteistyö muodostuikin merkittäväksi, kun aloitettiin LO:n 50-vuotiskonsertin valmistelut. Kevään 1995 aikana harjoituksia tiivistettiin sekä orkesterin että kuoron piirissä. Yhteisesitykseksi juhalkonserttiin valittiin Gabriel Faure'en VII-osainen Requiem ja orkesterin omaksi osuudeksi Heikki Suolahden Sinfonia Piccola h-molli. Näin voi orkesterin 50-vuotiseen historiaan kirjata viimeiseksi tapahtumaksi:

Orkesteri piti 50-vuotiskonsertin Lauttasaaren kirkossa sunnuntaina 23.4.1995 klo 17. Orkesteria avusti Lauttasaaren Laulajat, solisteina Mia Huhta, sopraano ja Heikki Lamberg, barytoni. Uruissa Marjukka Andersson. Kuoron olivat valmentaneet Lenne ja Anrdus Mitt. Orkesterin soittajavahvuus oli 47 ja kuoron 33 esiintyjää. Juhlakonsertin johti Juha Nikkola.

DA CAPO

Toimintansa aikana on orkesterilla ollut lähes 300 esiintymistilaisuutta. Orkesteri on soittanut 92 suurimuotoista teosta; sinfonioita, orkesterisarjoja tai konserttoja. Säestänyt 52:a laulu- tai soitinsolistia.

Kapellimestareina ovat toimineet Einar Englund, Toivo Lehtelä, Paavo Berglund, Pentti Sistonen, Kalervo Tuukkanen, Jorma Panula, Onni Kelo, Jorma Svanström, Seppo Laamanen, Petri Sakari, Tuomas Pirilä, Hannu Koivula, Luis Ramirez, Lauri Ojala, Sari Rönnholm, Johanna Rouhiainen-Sakari ja Juha Nikkola. Puheenjohtajina Simo Härkönen, Martti Härkönen ja Pauli Kurki. Sihteereinä Martti Lahtinen, Antero Viljanen, Vilho Roimola, Asko Miettinen, Leo Apo ja Elina Salminen. Rahastonhoitajina Väinö Kajamo, Erkki Kuula, Juhani Viljanen, Roine Ristola ja Mauno Rinne. Nuotistonhoitajina Antero Viljanen, Vilho Roimola, Pekka Nuotio ja Aarni Leiviskä.

Aarni Leiviskä ja konserttimestari Jukka Rope ovat viimeisten vuosien aikana tehneet arvokkaan työn orkesterin harjoitus- ja konserttijärjestelyjen hyväksi.

Lauttasaaren Orkesterin historian saatteeksi muutamia sanoja:

"Kun orkesteri täyttää 50 vuotta, sen pitkäikäsyyden elinvoimana ovat olleet vakavat taiteelliset päämäärät ja välitön huumori - musikaalinen toverihenki, joka on tempaissut jokaisen soittajan perhepiiriinsä. Näillä eväillä uskon Lauttasaaren Orkesterin jatkavan kauniiden saavutusten viitoittamaa tietään vuosikymmenestä toiseen."

Simo Härkönen
Orkesterin perustaja ja ensimmäinen puheenjohtaja.

Miltä tuntuu olosuhteiden pakosta Lauttasaaren Orkesterin toiminnasta syrjäänvetäytyneestä entisestä soittajasta?
"Vaikutus on kuni laaka lammenranta vailla viheriöivää korttakaan. Jotakin on vajaa, eikä sitä pysty täyttämään tai tavoittelemaan. Mutta taustalla kangastelevat yhäti haalenevat muistikuvat monista orkesterielämyksiksi muodostuneista musiikin keitaista, joita orkesterin toiminta harrastajalleen niin runsain mitoin tarjoaa. Tälle annille osaa ainakin elämänehtoota vaeltava entinen orkesterilainen antaa arvoa, vaikkei tiedä, kelle kiitoksensa tästä kaikesta hyvästä suo. On liian paljon kiitoksen ansainneita."

varatuomari V.T. Sirkjärvi
entinen orkesterilainen

Lauttasaaren Orkesterin paraatikuva vuodelta 1994

SINFONIAORKESTERIN TULEVAISUUDEN VISIO

Muuan työntutkija oli joutunut sinfoniakonserttiin ja päätynyt tällaisiin tuloksiin: "Neljä oboensoittajaa istui huomattavan osan ajasta tekemättä mitään. Heidän lukumääränsä pitäisi vähentää ja työ tasata paremmin koko konsertin ajaksi, jottei syntyisi liiallista työpainetta muutamiin kohtiin. Kaikki kaksitoista ensiviulua soitti täsmälleen samoja nuotteja; tämä on tarpeetonta työvoiman tuhlausta. Osaston henkilökuntaa olisi vähennettävä huomattavasti - jos äänen volyymiä on tarpeen lisätä, se voidaan tehdä äänenvahvistajalla. Paljon energiaa tuhlattiin 32-osanuottien tarkkaan soittamiseen. Se on tarpeettoman yksityiskohtaista. Suosittelen, että kaikki nuotit pyöristetään lähimpään 16-osaan. Jos näin tehdään, voidaan suuremmassa määrin käyttää harjoittelijoita ja alemmalla tasolla olevia työntekijöitä. Näyttää siltä, että samaa sävelkuviota soitetaan liian paljon. Partituurit olisi läpikotaisin uudistettava. On hyödytöntä soittaa uudelleen puhaltimella sama kohta, jonka jouset ovat juuri esittäneet. Voidaan arvioida, että jos kaikki tarpeettomat toistokohdat jätetään pois, koko kahden tunnin konsertti lyhenee kahteenkymmeneen minuuttiin, eikä väliaikaa tarvita lainkaan."

Suunnittelu ja teksti: Pauli Kurki

Tekstinkäsittely: Elina Salminen

Kannessa olevan LO:n merkin suunnitteli yli-ins. Olli Sahlberg 1952.

GRAGER 1995